

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

หนังสือ

คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. สำนักนายกรัฐมนตรี.

แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 พ.ศ.2520-2524.

กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ,
(ม.ป.ป.).

_____ . แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 5 พ.ศ.2525-2529.

กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ,
(ม.ป.ป.).

_____ . แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 6 พ.ศ.2530-2534.

กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ,
(ม.ป.ป.).

ควบคุมโรคติดต่อ, กรม. กระทรวงสาธารณสุข. คู่มือการปฏิบัติงานเรื่อง

โรคพิษสุนัขบ้าและโรคต่อระหว่างสัตว์และคน. กรุงเทพมหานคร:

โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2531.

เชื้อ ว่องส่งสาร. ประมวลวิชาการสัตวแพทย์. กรุงเทพมหานคร:

บัณฑิตการพิมพ์, 2522.

ธีระ รามสุต. สถานการณ์และการดำเนินการโครงการควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า

ในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: กรมควบคุมโรคติดต่อ

กระทรวงสาธารณสุข, 2533.

นิวัติ เทพมณี. คู่มือการปฏิบัติงานโครงการควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในชนบท.

ร้อยเอ็ด: สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดร้อยเอ็ด, 2524.

- ปศุสัตว์, กรม. รายงานประจำปี 2532. กรุงเทพมหานคร:
ฝ่ายเผยแพร่และประชาสัมพันธ์, 2533.
- ประคอง กรรณสูต. สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู. กรุงเทพมหานคร:
ไทยวัฒนาพานิช, 2525.
- ประเสริฐ ทองเจริญ และคณะ. โรคพิษสุนัขบ้า. กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์อักษรสมัย, 2523.
- ประวิทย์ ชุมเกษียร. "จำนวนผู้เสียชีวิต." ใน รายงานสถานการณ์
โรคพิษสุนัขบ้าในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร:
อักษรสยามการพิมพ์, 2528.
- ปรีดี เกษมทรัพย์. คำบรรยายหลักกฎหมายแพ่งทั่วไป. ชุดที่ 1.
กรุงเทพมหานคร: ไทยสังฆภัณฑ์การพิมพ์, 2515.
- วิเชียร เกตุสิงห์. สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย. กรุงเทพมหานคร:
ไทยวัฒนาพานิช, 2526.
- วิษณุ เครืองาม. กฎหมายรัฐธรรมนูญ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร:
แสงสุทธิการพิมพ์, 2530.
- _____ "กฎหมายกับสภาพบังคับ," ใน กฎหมายกับการเปลี่ยนแปลงของ
สังคม. หน่วยที่ 1-7. กรุงเทพมหานคร: เอกสารประกอบการสอน
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2528.
- สมชาย สุปันธุ์นิช. หลักการระบาดวิทยาและการควบคุมโรคติดต่อ. พิมพ์ครั้งที่ 3.
กรุงเทพมหานคร: คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2519.
- สุบรรณ พันธุ์วิเศษ และชัยวัฒน์ ปัญจพงษ์. ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปฏิบัติ.
กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์, 2522.

สรวงศ์ ศาสตร์วาทา และสุรชาติ ณ หนองคาย. กฎหมายสาธารณสุข.
กรุงเทพมหานคร: เจ้าพระยาการพิมพ์, 2533.

อนันต์ ศรีโสภะ. หลักการวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช,
2527.

วิทยานิพนธ์

จันจิรา เอี่ยมมยุรา. วิสาหกิจมหาชน (รัฐวิสาหกิจ) ในกฎหมายไทย:
ศึกษาเชิงประวัติศาสตร์และเชิงวิเคราะห์ข้อความคิด.
วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะนิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2529.

จารุวรรณ นิพพานนท์. ประสิทธิผลของโปรแกรมสุขศึกษาต่อการเปลี่ยนแปลง
พฤติกรรมการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าของพระในเขตบางขุนเทียน
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ
คณะสาธารณสุขศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2532.

เชนินสา นพรัตน์. ความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าที่มีต่อ
พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ.2503.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะวนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2525.

ปฐม ทองรวาย. ปัญหาและอุปสรรคบางประการในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่
สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ
คณะวนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2519.

สหชน รัตนไพจิตร. วัตถุประสงค์ของการลงโทษ: ศึกษาเฉพาะประเทศไทย
สมัยใช้กฎหมายลักษณะอาญาและประมวลกฎหมายอาญา.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะนิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2527.

ศิริพันธ์ พลลภ. การจัดรูปคณะกรรมการ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต
คณะนิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.

อารี รุ่งพรทวิวัฒน์. การบังคับใช้กฎหมายอาญาโดยกระบวนการยุติธรรมใน
ประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.

อรทิพย์ ตัณฑประศาสน์. ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายในการกระทำความผิด
อาญาเกี่ยวกับเครื่องหมายการค้า. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต
คณะนิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

วารสาร

จิต เศรษฐบุตร. "กฎหมายของประเทศที่ใช้ประมวล." วารสารนิติศาสตร์
3 (กันยายน 2514): 108.

ชรินทร์ สันประเสริฐ. "หลักการและแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับกฎหมายปกครอง
ของฝรั่งเศส." วารสารนิติศาสตร์ศรีปทุม 2 (มีนาคม 2530):
105-106.

ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศาสตร์. "การยกเว้นกฎหมาย." วารสารกฎหมายปกครอง
7 (เมษายน 2531): 11-16.

ประยูร กาญจนกุล. "บริการสาธารณะ." วารสารกฎหมาย 4
(มกราคม-เมษายน 2521): 179-191.

วิษณุ เครืองาม. "ปรัชญากฎหมายฝ่ายบ้านเมือง." บทบัณฑิตย์ เล่ม 34
ตอน 3, 2520: 433-434, 439, 441.

_____. "มาตรการทางด้านกฎหมายในการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์:
ศึกษาจากประสบการณ์ของสหรัฐอเมริกา." วารสารกฎหมาย
สโชนกธรรมราช 1 (กรกฎาคม 2532): 6-10.

วิชา มหาคุณ "ทฤษฎีกฎหมาย." วารสารกฎหมาย 1 (กันยายน 2517):
71-78.

รังสิกร อุปพงศ์. "ทฤษฎีการบริการสาธารณะในประเทศฝรั่งเศส."
วารสารนิติศาสตร์ 18 (กันยายน 2531): 39-56.

สหชน รัตนไพจิตร. "ทฤษฎีการลงโทษ: นิติบัญญัติ." วารสารนิติศาสตร์
12 (กรกฎาคม 2524): 77.

สว่างค์ ศาสตร์วาทา. "มาตรการทางกฎหมายที่ใช้ในการป้องกันและควบคุม
โรคพิษสุนัขบ้า." วารสารสหศึกษา 13 (มกราคม-มีนาคม 2533):
6-10.

อมร จันทรสมบูรณ์. "LAW ENFORCEMENT: มิติที่ 3 ของกฎหมาย."
วารสารกฎหมายปกครอง 1 (เมษายน 2525): 117-126.

อภิรัตน์ เพ็ชรศิริ. "ร่างประมวลกฎหมายอาญาเปรียบเทียบกับว่าด้วยการลงโทษ
และทฤษฎีการลงโทษ." วารสารกฎหมาย 3 (มกราคม-เมษายน
2530): 42-47.

อุททิศ แสนโกติก. "วัตถุประสงค์ของการลงโทษ." บทบัญญัติ
เล่ม 27 ตอน 2 (2513): 272.

เอกสารอื่น ๆ

กุลพล พลวัน. "ปัญหาการการบังคับใช้กฎหมายที่มีโทษทางอาญาในประเทศไทย."
เอกสารประกอบการบรรยาย จัดโดยสถาบันนโยบายศึกษา
สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย 16 พฤษภาคม 2533.
(อัดสำเนา)

- โกเมน ภัทรภิรมย์. "คำอธิบายกฎหมายอาญาเปรียบเทียบและอาชญาวิทยา." เอกสารประกอบการบรรยายวิชากฎหมายอาญาชั้นสูง คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531. (อัดสำเนา)
- จำลอง ศรีเมือง, "นโยบายการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าของ กรุงเทพมหานคร," เอกสารในการสัมมนาเรื่องมาตรการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในประเทศไทย เสนอที่คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 7-8 มิถุนายน 2533, หน้า 1-3. (อัดสำเนา)
- ชื่องมาศ อันตรเสน และคณะ, "การควบคุมและกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าในเขตอำเภอ ร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช," รายงานการวิจัยเสนอที่ประชุม ทางวิชาการด้านการปศุสัตว์ ครั้งที่ 8 กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ 7-9 มิถุนายน 2532.
- ชูชาติ สายเชื้อ, "มาตรการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในประเทศไทย," เอกสารในการสัมมนาเรื่องมาตรการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า ในประเทศไทย เสนอที่คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 7-8 มิถุนายน 2533. (อัดสำเนา)
- ระบาดวิทยา, กอง. กระทรวงสาธารณสุข, "สรุปข้อเสนอแนะการป้องกัน โรคพิษสุนัขขของประเทศไทยประจำปี 2530." รายงานการเฝ้าระวังโรคประจำปี 18 (พฤษภาคม 2530): 193.
- ระบาดวิทยา, กอง. กระทรวงสาธารณสุข, "ถามตอบเกี่ยวกับโรคพิษสุนัขบ้า," เอกสารในการสัมมนาเรื่องมาตรการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า ในประเทศไทย เสนอที่คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 7-8 มิถุนายน 2533, หน้า 4.

ระบาดวิทยา, กอง. และกองสถิติสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข, "สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในประเทศไทย," เอกสารในการสัมมนา เรื่องมาตรการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในประเทศไทย เสนอที่ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 7-8 มิถุนายน 2533. (อัดสำเนา)

นันทนา วงษ์สุวรรณ และคณะ, "ความรู้เรื่องการควบคุมและป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ของหัวหน้าสถานีอนามัยและหัวหน้าฝ่ายสุขภาพและป้องกันโรค โรงพยาบาลชุมชน จังหวัดนครสวรรค์," รายงานการวิจัยของโครงการ ฝึกอบรมนักวิจัยระดับจังหวัด รุ่นที่ 3/2532 ศูนย์ฝึกอบรมและพัฒนาการ สาธารณสุขมูลฐานภาคเหนือ จังหวัดนครสวรรค์, 2533.

บุญเลิศ อ่าวเจริญ และคณะ. "ข้อมูลบางประการเกี่ยวกับโรคพิษสุนัขบ้าใน ภาคใต้," รายงานการวิจัยเสนอที่ประชุมทางวิชาการด้านการปศุสัตว์ ครั้งที่ 8 กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 7-9 มิถุนายน 2532.

ประพันธ์ ภาณุภาค, "สถานการณ์การป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า," เอกสารในการสัมมนาเรื่องมาตรการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า ในประเทศไทย เสนอที่คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 7-8 มิถุนายน 2533. (อัดสำเนา)

ประวิทย์ ชุ่มเกษียร. "การกำหนดกลวิธีทางสุขศึกษาเพื่อปรับปรุงพฤติกรรม สุขภาพ," เอกสารในการประชุมเรื่องโรคพิษสุนัขบ้า เสนอที่โรงแรม เมทาวลัย จังหวัดเพชรบุรี 9-11 มิถุนายน 2531. (อัดสำเนา)

_____. "การป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า." กองระบาดวิทยา กระทรวงสาธารณสุข, 2531.

_____. "ปัญหาการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในประเทศไทย," เอกสารในการสัมมนาเรื่องมาตรการป้องกันและควบคุม โรคพิษสุนัขบ้าในประเทศไทย เสนอที่คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 7-8 มิถุนายน 2533. (อัดสำเนา)

- ประวิทย์ ชุ่มเกษียร. "สถานภาพโรคพิษสุนัขบ้าในประเทศไทยและปัญหาการควบคุมป้องกัน," รายงานประชุมการสัมมนาการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในประเทศไทย: การปรับเปลี่ยนเพื่ออนาคต," เสนอที่โรงแรมสยามอินเตอร์คอนติเนนตัน กรุงเทพมหานคร 21 กรกฎาคม 2531.
- วิษณุ เครืองาม. "นิติปรัชญา." เอกสารประกอบการบรรยายวิชานิติปรัชญา คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529. (อัดสำเนา)
- วรพจน์ วิศรุตพิชญ์. "การควบคุมการใช้ดุลยพินิจทางปกครองโดยองค์การตุลาการ." เอกสารในโอกาสครบรอบ 60 ปี ดร.ปรีดีย์ เกษมทรัพย์, 2530: 206-208. (อัดสำเนา)
- โภคิน พลกุล, "บริการสาธารณะหลัก." เอกสารประกอบการบรรยายวิชาบริการสาธารณะหลัก คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531. (อัดสำเนา)
- ยงยุทธ สาระสมบัติ, "กฎหมายข้างเคียงเพื่อควบคุมและป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า," เอกสารในการสัมมนาเรื่องมาตรการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในประเทศไทย เสนอที่คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 7-8 มิถุนายน 2533. (อัดสำเนา)
- โรคติดต่อระหว่างสัตว์และคน, ฝ่าย. กองโรคติดต่อทั่วไป, "ข้อมูลควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า," เอกสารในการสัมมนาเรื่องมาตรการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในประเทศไทย เสนอที่คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 7-8 มิถุนายน 2533. (อัดสำเนา)
- โรคพิษสุนัขบ้า, ศูนย์. กรมปศุสัตว์, "สถานการณ์การป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในประเทศไทย," เอกสารในการสัมมนาเรื่องมาตรการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในประเทศไทย เสนอที่คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 7-8 มิถุนายน 2533. (อัดสำเนา)

เลขาธิการรัฐสภา, สำนักงาน. "ร่าง พ.ร.บ.โรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. . . .,"
เอกสารประกอบการประชุมสมัยสามัญครั้งที่ 1 2533.
(อัดสำเนา)

____. กองกรรมาธิการ. "รายงานการประชุมร่าง พ.ร.บ.โรคพิษสุนัขบ้า
พ.ศ. . . . ของคณะกรรมการสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมวุฒิสภา,"
2533-2534. (อัดสำเนา)

เลขาธิการรัฐสภา, สำนักงาน. "รายงานการประชุมร่าง พ.ร.บ.โรคพิษสุนัขบ้า
พ.ศ. . . . ของคณะกรรมการสภาผู้แทนราษฎร," 2533.
(อัดสำเนา)

สาธารณสุข, กระทรวง. "ถามตอบเกี่ยวกับโรคพิษสุนัขบ้า," เอกสารใน
การสัมมนาเรื่องมาตรการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในประเทศไทย
เสนอที่คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 7-8 มิถุนายน 2533.
(อัดสำเนา)

สุนีย์ มัลลิกะมาลย์. "วิธีการวิจัย." คำบรรยายวิชาวิธีวิทยาการวิจัยทาง
กฎหมาย คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
(อัดสำเนา)

สว่างศรี ศาสตร์วาทา และคณะ, "สถานการณ์และข้อคิดเห็นที่น่าสนใจของเจ้าหน้าที่
สาธารณสุขประจำสถานีอนามัยตำบลในการปฏิบัติงานควบคุมโรคติดต่อ
ระหว่างสัตว์และคน เน้นโรคพิษสุนัขบ้ากับปัญหากฎหมาย," เอกสาร
ในการสัมมนาเรื่องมาตรการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าใน
ประเทศไทย เสนอที่คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
7-8 มิถุนายน 2533. (อัดสำเนา)

สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร, "สถานการณ์การป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า
ของกรุงเทพมหานคร," เอกสารในการสัมมนาเรื่องมาตรการป้องกันและ
ควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในประเทศไทย เสนอที่คณะนิติศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 7-8 มิถุนายน 2533. (อัดสำเนา)

ศุภวัฒน์ ชูติวงศ์, "การจัดทำแผนงานควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าแห่งชาติ," เอกสารในการสัมมนาเรื่องการจัดทำแผนงานควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า เสนอที่โรงแรมเวียงใต้กรุงเทพมหานคร 22-24 ธันวาคม 2529.

อุดม โตสงวน, "กฎหมายควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า" เอกสารในการสัมมนาเรื่องมาตรการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในประเทศไทย เสนอที่คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 7-8 มิถุนายน 2533.
(อัดสำเนา)

English

Cambell, H., Black's Law Dictionary 4th ed. St. Paul Minn: West Publishing, 1968.

Corwins, E.S., The Constitution: What It Means Today New Jersey: Princeton University Press, 1973.

Department of Livestock Development, "ASEAN/NEW ZEALAND RABIES STUDY GROUP," Report of the Conference on Rabies, Bangkok, Thailand, 9-20 November 198, Annex VI, p. 1.

Halsbury's Statutes of England, Ancient lights. 3rd ed., p. 166-187. ed. A.D. Yonge, London: Ministry of Agriculture, Fisheries and Food, England, 1966.

Hannah, H.W., "Rabies Control in the United State Legal Aspects." เอกสารในการสัมมนาเรื่องมาตรการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในประเทศไทย เสนอที่คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 7-8 มิถุนายน 2533.

Kirby M.D., "AIDS Strategies and Human Right Obligations,"
International Commission of Jurist 42 (June 1989):
49-50.

License Case. 5 How, 1884 p. 504, 583.

Merritt, D.J., "Communicable disease and Constitutional
Law: Controlling AIDS," New York University Law
Review 61 (November 1986): 792.

Ministry of Agriculture, Fisheries and Food, England.
"RABIES PREVENTION AND CONTROL," The risk to
Great Britain from Rabies, n.d, n.p., p. 3.
(mimeographed)

Mozley and Whitely's Law Dictionary, 1970.

"Police Power," American Jurisprudence. vol. 16., 2nd ed.
New York: The Lawyers Co-operative Publishing, 1964.

Selimov, M.A. "Post-Exposure Treatment of Rabies,"
in Zoonoses Control: Collection of Teaching
Aids for International Training Course, volume 2,
ed. Lysenko, A. Moscow: Centre of International
Projects GKNT, 1982.

U.S. Department of Health and Human Services, Public
Health Service Centers for Diseases Control, "
Compendium of Animal Rabies Control,"
Morbidity and Mortality Weekly Report 39 (April
1990): 5.

Winkler, w.G. ed. Rabies Concepts for Medical Professionals.
Florida: Merieux Institute, 1984.

World Health Organization, Expert Committee on Rabies.
6th ed. Geneva: WHO Technical, 1983.

World Health Organization, Rules Relating to Dog Licencing
and Disposal of Dogs. - New Delhi: WHO, 1982.

ภาคผนวก

ตารางที่ 1 สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในประเทศไทย พ.ศ. 2523-2532 *

ปี พ.ศ.	ผู้เสียชีวิต		ผู้ได้รับการฉีดวัคซีน หลังสัมผัสโรค		สัตว์/ซากสัตว์ส่งตรวจทาง ห้องปฏิบัติการ		
	จำนวน (คน)	อัตราตาย ต่อ 100,000 คน	จำนวน (คน)	อัตรา ต่อ 1,000 คน	ส่งตรวจ	พบเชื้อ	% พบเชื้อ
2523	370	0.78	63,939	1.36	9,150	6,156	67.28
2524	339	0.70	60,407	1.26	9,952	6,209	62.39
2525	300	0.61	61,276	1.25	10,833	6,684	61.70
2526	288	0.58	58,477	1.18	12,159	7,261	59.72
2527	228	0.45	74,086	1.46	11,516	6,516	56.58
2528	210	0.41	76,900	1.48	13,563	7,885	58.14
2529	179	0.34	79,997	1.51	15,705	8,730	55.59
2530	212	0.39	83,900	1.56	15,407	7,800	50.63
2531	213	0.39	79,865	1.47	17,479	8,528	48.79
2532	212	0.38	65,909	1.19	15,299	7,501	49.03

* กองสถิติสาธารณสุขและกองระบาดวิทยา สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ตารางที่ 2 แผนการปฏิบัติงานควบคุมโรคและสถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในประเทศไทย
จำแนกเป็นรายจังหวัด ปี พ.ศ.2531 **

จังหวัด	สุนัขได้รับ วัคซีน(ตัว)	สุนัขที่ถูก กำจัด(ตัว)	คนที่ได้รับ วัคซีน(คน)	คนเสียชีวิต(คน)	สัตว์ตรวจ พบเชื้อ(ตัว)
รวมทั้งประเทศ	653,505	220,586	79,865	213	8,491
กรุงเทพมหานคร	44,596	50,309	16,911	2	1,425
นนทบุรี	10,252	386	232	27	150
ปทุมธานี	12,478	1,543	609	2	206
สมุทรปราการ	11,309	3,125	395	-	332
พระนครศรีอยุธยา	15,443	385	784	1	143
สุพรรณบุรี	10,299	11,671	1,318	8	63
สระบุรี	6,555	246	404	3	145
ชัยนาท	21,114	3,488	543	3	72
นครนายก	2,587	552	219	1	29
ลพบุรี	21,381	5,044	808	3	123
อ่างทอง	8,179	337	916	1	29
สิงห์บุรี	9,041	304	458	3	22
ชลบุรี	17,491	4,629	1,092	1	251
ระยอง	11,697	2,187	785	4	69
จันทบุรี	11,390	749	804	5	64
ตราด	4,588	1,582	329	1	8
ฉะเชิงเทรา	10,250	2,124	1,754	2	165
ปราจีนบุรี	3,540	3,640	1,362	-	78
ราชบุรี	29,324	3,465	1,425	3	112
นครปฐม	11,030	1,978	802	4	130
กาญจนบุรี	12,666	2,294	1,922	4	71
เพชรบุรี	7,444	2,185	777	3	90
ประจวบคีรีขันธ์	5,869	1,165	792	4	37

จังหวัด	สุนัขได้รับ วัคซีน(ตัว)	สุนัขที่ถูก กำจัด(ตัว)	คนที่ได้รับ วัคซีน(คน)	คนเสีย ชีวิต(คน)	สัตว์ตรวจ พบเชื้อ(ตัว)
สมุทรสาคร	5,011	1,300	335	-	142
สมุทรสงคราม	10,552	453	388	3	23
นครราชสีมา	15,963	9,086	3,820	9	572
ชัยภูมิ	4,103	4,711	3,417	2	83
บุรีรัมย์	1,841	2,446	2,129	1	91
สุรินทร์	3,206	3,986	1,100	2	11
ขอนแก่น	12,194	2,452	2,198	6	300
เลย	2,846	466	682	3	444
หนองคาย	1,982	420	1,687	8	10
อุดรธานี	21,566	4,484	3,300	4	181
มหาสารคาม	5,095	4,098	607	2	57
กาฬสินธุ์	5,114	1,928	133	6	91
ร้อยเอ็ด	27,794	11,873	588	-	54
อุบลราชธานี	26,689	6,518	1,788	6	278
นครพนม	1,276	232	1,056	1	9
ยโสธร	462	438	750	1	20
มุกดาหาร	1,888	40	365	3	13
สกลนคร	2,474	1,362	1,626	3	38
ศรีสะเกษ	1,200	1,461	1,069	2	15
นครสวรรค์	17,408	5,070	2,294	11	486
กำแพงเพชร	5,705	317	1,681	5	119
ตาก	2,874	698	1,122	2	39
พิจิตร	9,137	5,847	1,138	4	100
อุทัยธานี	5,815	2,179	1,067	4	65
พิษณุโลก	12,789	1,158	965	2	235
แพร่	8,341	2,305	212	-	8
น่าน	13,064	1,013	281	-	5

จังหวัด	สุนัขได้รับ วัคซีน(ตัว)	สุนัขที่ถูก กำจัด(ตัว)	คนที่ได้รับ วัคซีน(คน)	คนเสียชีวิต(คน)	สัตว์ตรวจ พบเชื้อ(ตัว)
เพชรบูรณ์	3,684	178	930	5	101
อุตรดิตถ์	1,732	408	476	5	15
สุโขทัย	2,973	1,656	1,139	3	75
เชียงใหม่	14,387	1,334	469	1	203
เชียงราย	20,500	602	670	2	14
พะเยา	3,200	108	653	1	12
ลำพูน	9,936	294	215	1	32
แม่ฮ่องสอน	230	84	52	-	2
ลำปาง	4,984	75	433	-	102
นครศรีธรรมราช	5,088	9,978	1,441	6	421
ชุมพร	13,103	1,376	528	1	46
ระนอง	915	634	286	1	6
พังงา	5,698	894	72	-	-
ภูเก็ต	6,292	1,686	96	-	-
กระบี่	12	370	174	-	29
สุราษฎร์ธานี	6,588	1,872	532	2	189
สงขลา	477	5,541	825	5	206
ตรัง	1,010	2,090	279	3	79
สตูล	66	1	6	-	6
ปัตตานี	208	508	128	-	1
ยะลา	754	327	22	-	2
พัทลุง	2,100	9,350	279	-	34
นราธิวาส	597	780	21	-	2

** ฝ่ายโรคติดต่อระหว่างสัตว์และคน กองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรคติดต่อ
กระทรวงสาธารณสุข

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าของประเทศไทย
และกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับอื่น ๆ ที่นำมาใช้วิเคราะห์สนับสนุนใน
การวิจัย

- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2521
- พระราชบัญญัติป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. 2498
- พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2499
- พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2523
- พระราชบัญญัติสาธารณสุข พ.ศ. 2484
- พระราชบัญญัติควบคุมการบำบัดโรคสัตว์ พ.ศ. 2505
- พระราชบัญญัติสถานพยาบาลสัตว์ พ.ศ. 2533
- พระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. 2502
- พระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ พ.ศ. 2482
- พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496
- พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498
- พระราชบัญญัติยา พ.ศ. 2510
- พระราชบัญญัติสุขภาพภิบาล พ.ศ. 2495
- พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2487
- พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2519
- พระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522
- พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528
- ประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2499
- ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
- ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 216 เรื่องระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ลงวันที่ 29 กันยายน 2515
- ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ค่าบริการ พ.ศ. 2530
- ข้อบังคับสภาอากาศไทย พ.ศ. 2463
- ข้อบังคับสัตวแพทยสมาคมแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ พ.ศ. 2524
- ข้อบังคับสมาคมสัตวแพทย์ผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2533

กฎหมายเกี่ยวข้องกับกาป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าของต่างประเทศ
บางประเทศ

ลำดับ	ประเทศ/รัฐ	ชื่อกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ และคำสั่งต่าง ๆ
1	อังกฤษ	1. Dog Amendment Act 1938 2. Dogs (Protection of Livestock) Act 1953 3. Dogs Licences Act 1959 4. Rabies Act 1974 5. The Rabies (Importation of Dogs, Cats and other Mammals)(Amendment) Order 1977 6. The Rabies (Control) Order 1974 8. The Rabies (compensation) Order 1976 9. The Rabies Virus Order 1979 10. The Pleasure Craft (Arrival and Report) Regulation 1979
	สหรัฐอเมริกา	
	1. รัฐอิลลินอยส์	1. ILLINOIS RABIES LAW 1965 2. REGULATIONS RELATING TO RABIES CONTROL 1966 3. ILLINOIS ANIMAL CONTROL ACT
	2. รัฐแคลิฟอร์เนีย	Laws and Regulation Relating to Rabies 1971
	3. รัฐมิชิแกน	DOG AND ANIMAL REGULATIONS
	4. รัฐไอโอวา	DOGS AND LICENSEING THEREOF

ลำดับ	ประเทศ/รัฐ	ชื่อกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ และคำสั่งต่าง ๆ
3	<p>ออสเตรเลีย</p> <p>สิงคโปร์</p> <p>มาเลเซีย</p> <p>อินเดีย</p>	<p>QUARANTINE ACT 1908 section 1-7.</p> <p>1.ANIMALS AND BIRD ACT (chapter 7)</p> <p>2.THE DOG (LICENSING AND CONTROL) RULE 1966</p> <p>1.ANIMAL ORDINANCE 1953</p> <p>2.LAWS OF MALAYSIA ACT 342 (PREVENTION AND CONTROL OF INFECTIOUS DISEASES ACT 1988</p> <p>THE LEGISTRATION ON DOG RABIES CONTROL IN INDIA</p>

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับโรคพิษสุนัขบ้าของต่างประเทศบางประเทศ
ที่ใช้วิเคราะห์เปรียบเทียบ

ประเทศสหรัฐอเมริกา

1. รัฐอิลลินอยส์

ILLINOIS RABIES LAW 1965
นิยามศัพท์คำว่า "สัตว์ควบคุม"

ผู้รักษาการตามกฎหมาย

ความหมายของคำว่า "เจ้าของ"

การควบคุมคุณภาพวัคซีน

คณะกรรมการ: องค์ประกอบ
ของคณะกรรมการ

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

Section 1. "Dog" includes all members of the canine family. and "Animal" means any animal other than dogs which may be affected by rabies.

Section 2. "Department" means The Department of Agriculture
"Owner" means any person having a right of property in dog, or who keeps or harbors a dog, or who has it in his care, or acts as its custodian . . .

"Inoculation against rabies" means the injection . . . , of canine antirabid vaccine approved by the Department of Agriculture.
"Board" mean the county board in each in county, as defined by section 23 of "An Act to revise the law in relation to counties" approved March 31, 1874, as amended.

Section 3 "The board of each county shall annually appoint a liscsed Veterinarian as Rabies

Inspector. The Rabies Inspector may obtain as many deputy inspector and non-veterinarian inspectors to aid him as may be authorized and appointed by the board. The compensation of the inspector, deputy inspectors and non-veterinarian inspectors shall be fixed by the board for services other than for the inoculation of dog the inspector deputies and non-veterinarian inspector may be removed from office by the board for cause.

อำนาจของสัตวแพทย์ใน
การฉีดวัคซีน

Section 6 "The Rabies Inspector, deputy inspectors or any licensed veterinarian who inoculates dogs against rabies shall procure from the county in which the dog owner resides serially number tags, one to be issued with each inoculation certificate. such tag shall at all time be at tag attached to a collar . . ."

การเรียกเก็บค่าธรรมเนียม

Section 7. ". . . Such tag fees shall be paid to the county treasurer and by him placed in a county Rabies Fund to be set up by him for the purpose of

รัฐอิลลินอยส์ (ต่อ)

หน้าที่ของเจ้าพนักงานใน
การแจ้งให้เจ้าของทราบเมื่อ
จับสุนัขมา

การเรียกค่าเลี้ยงดู

การกำหนดโทษ

paying all costs of the rabies control program . . . "

Section 9. "When dog are apprehended and impounded by the Rabies inspector he shall give notice of not less than 7 day to the owner, if know but if the dog wears a license tag the pound shall give such notice as required by law."

Section 10. "All dog which have been impounded for failure to be inoculated in accordance with the provision of this Act, shall be humanaly dispatched or disposed of by the pound as stray dogs,. . . In case the owner of any impounded dog desires to make redemption there of, he may do so on the following conditions: He must pay for the inoculation vaccine dog, and must pay the public pound for the board of the dog for the period for which it was impounded, and \$1 in addition as a penalty which shall be paid in to the County Rabies Fund.

Section 13 "Any person violating or aiding in or abetting the violation of any provision of

รัฐอิลลินอยส์ (ต่อ)	this Act . . . or refusing to produce for inoculation any dog in his possession, not confined at all times to an enclosed area, is guilty of a misdemeanor and shall be fined not less than \$25 nor more than \$100. . . .
ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงาน	Section 15 "The Rabies Inspector or deputy officers or any one enforcing the provisions of this Act shall not be held responsible for any accident or disease that may happen to any dog."
การกำหนดให้หน่วยงานรายงานผลการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า	Section 16 "Each board shall make annual report to the Department showing the number of dogs inoculated, fee and penalties collected, and the number of case of rabies occurring in respective county."
อำนาจหน้าที่ของผู้รักษาการ	Section 17 "The Department shall have general supervision of the administration of this act and may make reasonable rule and regulation, not inconsistent with this act, for the enforcement of this act and for the guidance of rabies inspectors." . . .
ห้ามนำสุนัขออกนอกบ้าน	Section 19. "Whenever a case of rabies has occurred in a

รัฐฉิลินอยส์ (ต่อ)

locality or when the proper officials of a government unit are apprehensive of the spread of rabies, the Department shall prevent its spread among dogs and other animals. The Department may order; a. That all dogs or other animals in the locality be: 1. kept confined within an enclosure, or 2. kept muzzled and restrained by a least composed of chain or other indestructible materials: b. that all owners or keepers of dogs or other animals take such prophylactic measures as it deems necessary to prevent the spread of rabies. c. other measures as may be necessary to control the spread of rabies in all dogs and other animals. The Department may determine the area of the locality in which and the period of time during which such orders shall be effective.

Section 20. "Any officer failing, refusing or neglecting to carry out the provisions of this Act shall be fine not less than \$10 nor more than \$50."

บทกำหนดโทษของเจ้าพนักงาน

2. รัฐมินิโซตา

DOG AND ANIMAL
REGULATION OF
MINNESOTA

การจดทะเบียน

การทำลายสุนัข

Section 14.79 Licensing A.

"Excepts as provided in section 14.85 No person shall own any dog within the city limits unless such dog is licensed as herein provided. Written application for such license shall be made to the City clerk . . . "

Section 14.82 Impoundment A:

Any dog found in violation of this chapter may be taken up by the animal warden and impounded in the animal shelter and there confined in a humane manner for a period of not less than 5 days, if not claimed prior there by its owner, and it shall there after become the property of the city and may be disposed of in a humane manner or placed in the custody of some other suitable person. If a dog is destroyed pursuant to this chapter, the license for such dog shall expire. B: Immediately upon the impounding of a dog wearing a current license, the animal warden shall make every reasonable effort to notify the

รัฐมิชิแกน (ต่อ)

owner of such dog of such impoundment and of the condition whereby the owner may regain custody of the dog. Any verbal notices shall immediately be confirmed in written by the animal warden. C: Notwithstanding anything contained herein to the contrary, if a critically injured dog is impounded, pursuant to this ordinance, it may be destroyed at any time by the animal warden, but only after reasonable efforts have been made to locate its owner. . ."

การถ่ายถอนสุนัขคืน

Section 14.83 "Redemption of Impounded Animals. Any dog impounded hereunder not being held for suspected disease may be reclaimed by the owner within 5 days upon payment by the owner to the City of Blomington the sum of \$10.00 together with the sum of \$3.00 per day or fraction thereof for keeping of such animal during its impoundment, providing that the Licensing requirements of this Chapter are complied with. When a dog is impounded more than one time within a one year period, the owner shall pay the sum of \$20.00 in order to

รัฐมิชิแกน (ต่อ)

reclaim the dog on the second occasion and \$40.00 for each subsequent time within the one year period. All monies collected under any of the terms of this chapter shall be deposited with the City Treasurer."

การห้ามนำสุนัขออกนอกบ้าน

Section 14.84 Confinement of Certain Dogs. A. Each owner shall confine within a building or secure enclosure every fierce, dangerous or vicious dog and not take such dog out of such enclosure unless such dog is securely muzzled. B. Every female dog in heat shall be kept confined within a building in such manner that such female dog cannot come in contact with another dog except for breeding purposes within such building.

การกำหนดเกณฑ์อายุสำหรับฉีดวัคซีนไว้ในกฎหมาย

Section 14.92 Vaccination requirement. "A. within 60 days after the affective date of this ordinance, every dog and cat shall be vaccinated against rabies. Young dogs and cats those under 3 monthes of age at the affective date of this ordinance, shall be vaccinated within 30 days after they reach the age of of 3 months . . ."

3. รัฐแคลิฟอร์เนีย

Law and Regulation
Relating to Rabies
การเรียกเก็บค่าธรรมเนียม

การเก็บภาษี

การเก็บภาษีเป็นเงินทุน
หมุนเวียน

Laws and Regulation
Relating to Rabies
except from the
California Health and
Safety Code and
the California
Administrative Code
1971

การควบคุมไว้ซึ่งเกิดอาการ

Section 1911 "All money collected for dog license taxes shall be deposited to the credit of this fund. . . ."

Section 1913 "This tax shall be levied as follows; An annual tax of one dollar and fifty cents (\$1.50) for each male, two dollars and fifty cents (\$2.50) for each female, and one dollar and fifty cents (\$1.50) for each neuter dog . . . ."

Section 1971 "All money collected for dog license taxes shall be deposited to the credit of this fund . . . ."

section 2606. "Rabies, Animals (a) . . . (b) Isolation. Any rabid animals, clinically suspected rapid animals, or biting animal shall be isolated in strict confinement as follows: (1) Isolation of rabid animal or clinically suspected rabid animal. Any rabid animal or clinically suspected rabid animal shall be isolated in strict confinement under proper care and under the observation of a Licensed

รัฐแคลิฟอร์เนีย (ต่อ)

Veterinarian, in a pound, Veterinary hospital, or other adequate facility in a manner approved by the local health officer, except where such responsibility has been delegated to a comparable officer by the governing body, and shall not be killed or released for at least 10 days after the onset of symptoms suggestive of rabies, with the exception that such animals may be sacrificed with permission of the local health officer for purpose of Laboratory examination . . . (2) Isolation of Biting Animals. At the discretion of the local health officer, any animal which bites or otherwise exposes a person shall be isolated in strict confinement in a place and manner approved by the local health officer and observed for at least 14 days (dogs and cat 10 days) after the day of infection of the bite, with the exception that the following alternative to the 10 day isolation of dogs and cats is permitted dogs or cats which

รัฐแคลิฟอร์เนีย (ต่อ)

have been isolated in strict confinement under proper care and under observation of a Licensed Veterinarian, . . . in a pound, . . . may be released from isolating by the local health officer after five days of veterinary observation. . . (c) Animal Contacts. any animal of a species subject to rabies which has been bitten by a known rabid or suspected rabid animal or has been in intimate contact with a rabid or suspected rabid animal shall be quarantined in a place and manner approved by the local health officer, except where such responsibility has been delegated to a comparable officer by the local governing body, for a period of six months or destroyed, with the exception that the following alternative is permitted in the case of dogs and cats. If the dog or cat has been vaccinated against rabies within two years but not less than 30 days . . ."

4. รัฐไฮโอว่า

DOG AND LICENSING

ความรับผิดชอบของเจ้าของ

section 351.28. Liability for damages "The owner of any dog, whether Licensed or unlicensed,

shall be liable to the party injured for all damages done by said dog, except when the party damaged is doing an unlawful act, directly contributing to said injury. This section shall not apply to any damage done by a dog affected with hydrophobia unless the owner of such dog had reasonable grounds to know that such dog was afflicted with said malady, and by reasonable effort might have prevented the injury.

ประเทศไทยอังกฤษ

The Dog Licences Act
1959

การจดทะเบียน

เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจใน
การจดทะเบียน

Section 7 (3) "Licences under this Act in respect of dogs kept as a foresaid shall be issued only by such officers of the post officer as are authorised by the post-master General . . ."

Section 10. Registers of dog Licences (1) "The clerk of the council of every county and the town clerk of every county borough shall keep a register of all licences issued under this act in that county or borough, specifying the name and place of abode of the person to

ประเทศอังกฤษ (ต่อ)	whom any such licence is issued and the number of dogs in respect of which the licence is issued . . ."
The Rabies (Compensation) Order 1976 ค่าเสียหาย การกักกัน	Compensation for animal compulsorily destroyed when dealing with any outbreak (Animals imported under licence must be detained in quarantine for 6 months (life in the case of vampire bats) at the owner's expense (Articles 5 (1)-(4)). Quarantine may be extended in the case of a rabies outbreak at quarantine premises (Article 5 (5))
<u>ประเทศญี่ปุ่น</u> การกักกัน	Quarantine of Imported dogs is implemented under the Rabies Prevention law: table 5 Detention period for import quarantine of dogs
<u>ประเทศสิงคโปร์</u> The Dog (Licensing and control) Rules, 1966. การจดทะเบียน	Article 3 "No person shall own or keep a dog which is over three months of age unless such person has registered the dog and has taken out an annual license . . . "

ประเทศสิงคโปร์ (ต่อ)	
Animals and Birds Act	Section 37. "No person shall
1965	own, keep, harbour or maintain
	any dog that is over 3 months
การจดทะเบียน	old; unless the dog is licensed."

ประเทศอินเดีย

Registration and Control	Section 379 (1) The corporation
of dogs Act 1966	may.- by bye-laws made in this
	behalf . . . (c) require that
การจับสุนัขในที่สาธารณะ	any dog which has not been
	registered or which is not
	wearing such token shall, it
	found in any public place; be
	detained at a place set apart for
	the purpose . . ."

พระราชบัญญัติ
ป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. 2498

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ 23 มกราคม พ.ศ. 2498

เป็นปีที่ 10 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระราชโองการ
โปรดเกล้า ฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำ
และยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติป้องกันโรคพิษสุนัข
บ้า พ.ศ. 2498"

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราช-
กิจจานุเบกษาเป็นต้นไป และเมื่อจะให้ใช้บังคับในเขตเทศบาล เขตสุขาภิบาล
หรือท้องถิ่นอื่นใดให้ประกาศโดยพระราชกฤษฎีกา

มาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้

"เจ้าพนักงานท้องถิ่น" ในท้องถิ่นที่ได้ยกฐานะเป็นเทศบาลแล้ว หมาย
ความว่า คณะเทศมนตรี ในท้องถิ่นที่ได้ยกฐานะเป็นสุขาภิบาลแล้ว หมายความว่า
คณะกรรมการสุขาภิบาล ส่วนในท้องถิ่นที่ยังไม่ได้ยกฐานะเป็นเทศบาลหรือ
สุขาภิบาล หมายความว่า ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือนายอำเภอซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัด
ได้มอบให้ทำหน้าที่แทน

"เจ้าพนักงานสาธารณสุข" หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง
ให้มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 4 ผู้ใดเลี้ยงสุนัขไว้ในครอบครอง ให้นำสุนัขนั้นไปฉีดวัคซีนป้อง
กันโรคพิษสุนัขบ้าจากเจ้าพนักงานสาธารณสุขตามเวลาและสถานที่ซึ่งเจ้าพนักงาน
สาธารณสุขจะกำหนดให้ ในการนี้เจ้าพนักงานสาธารณสุขจะเข้าไปในอาคาร
หรือสถานที่ใด ๆ เพื่อฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าให้ก็ได้ และให้เจ้าของหรือ
ผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่อำนวยความสะดวกแก่เจ้าพนักงานตามสมควร

การกำหนดเวลาและสถานที่ให้นำสุนัขไปฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าตามวรรคก่อน ให้กระทำเป็นประกาศของเจ้าพนักงานท้องถิ่นปิดไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอ สำนักงานเทศบาล สำนักงานสาขาภิบาล และในที่เปิดเผย ณ ตำบลที่เจ้าพนักงานสาธารณสุขจะดำเนินการล่วงหน้าเป็นเวลาไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

มาตรา 5 เมื่อสุนัขตัวใดปรากฏอาการของโรคพิษสุนัขบ้า ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแจ้งความต่อเจ้าพนักงานสาธารณสุขแห่งท้องถิ่นที่ตนมีภูมิลำเนาภายในเวลาสี่สิบสี่ชั่วโมง นับแต่เวลาเริ่มปรากฏอาการของโรคพิษสุนัขบ้า

มาตรา 6 เมื่อปรากฏว่ามีหรือสงสัยว่ามีสุนัขที่เป็นโรคพิษสุนัขบ้าอยู่ในอาคาร หรือสถานที่ใด ให้เจ้าพนักงานสาธารณสุขมีอำนาจเข้าไปในอาคาร หรือสถานที่นั้นเพื่อตรวจสอบสุนัขนั้นได้ในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและตก

มาตรา 7 ให้เจ้าพนักงานสาธารณสุขมีอำนาจจับเพื่อกักกันหรือทำลายสุนัขที่เป็นหรือสงสัยว่าเป็นโรคพิษสุนัขบ้า

มาตรา 8 ให้เจ้าพนักงานสาธารณสุขมีอำนาจจับหรือทำลายสุนัขที่ไม่ปรากฏเจ้าของหรือผู้ครอบครอง หรือไม่มีเครื่องหมาย หรือใบสำคัญแสดงว่าได้รับการฉีดวัคซีนตามกำหนดแล้ว

มาตรา 9 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 4 หรือมาตรา 5 มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท

มาตรา 10 ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกเทศบัญญัติหรือข้อบังคับแล้วแต่กรณี ในเรื่องต่อไปนี้

1. วางระเบียบการออกใบสำคัญรับรองการฉีดวัคซีน
2. กำหนดเครื่องหมายประจำตัวสุนัขที่ได้รับการฉีดวัคซีนแล้ว
3. วางระเบียบกำจัดสุนัขที่ไม่ปรากฏเจ้าของหรือผู้ครอบครอง

มาตรา 11 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

(72 ร.จ. 220 ตอนที่ 11 ลงวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2498)

เหตุผล:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ ด้วยขณะนี้
ปรากฏจำนวนสุนัขบ้าได้ทวีมากขึ้น และเที่ยวเล่นพ่วนกัดผู้สัญจรไปมาอยู่เนือง ๆ
และมีผู้ถูกสุนัขบ้ากัดไปรับการฉีดวัคซีนมากขึ้นกว่าปกติ โรคพิษสุนัขบ้าเป็นโรคที่
ร้ายแรงอย่างยิ่ง หากไม่ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันทันที ผู้ถูกสุนัขบ้ากัดอาจ
เป็นโรคพิษสุนัขบ้า และตายด้วยอาการทรมานโดยไม่มีทางรักษาให้หายได้
การป้องกันโรคนี้ จึงต้องมุ่งไปในการกำจัดต้นเหตุ ฉะนั้น จึงจำต้องให้มีกฎหมาย
ว่าด้วยการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

นิยามศัพท์เฉพาะ

เนื่องจากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นนั้นมีค่าบางค่าที่มีความหมายเฉพาะ หรือเป็นค่าที่เกี่ยวข้องกับหลักวิชาการ จึงต้องกำหนดความหมายไว้โดยเฉพาะต่างหาก เพื่อให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ และนำมาอธิบายผลการวิจัยให้มีความชัดเจนขึ้น โดยได้กำหนดเป็นนิยามศัพท์ไว้ดังนี้ คือ

"มาตรการ" (Measures) หมายถึง การนำวิธีการทางกฎหมาย มาเป็นเครื่องมือในการใช้บังคับ

"กฎหมาย" หมายถึง คำสั่งของรัฐาธิปัตย์ให้ประชาชนปฏิบัติตาม หากฝ่าฝืนจะต้องได้รับโทษ สำหรับการวิจัยครั้งนี้มีความหมายครอบคลุมถึง เฉพาะกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าเท่านั้น อาทิเช่น พ.ร.บ. ป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. 2498, พ.ร.บ. โรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2499, พ.ร.บ. โรคติดต่อ พ.ศ. 2523 เป็นต้น

"การป้องกัน" (Prevention) หมายถึง การฉีดวัคซีนเข้าไปใน ร่างกายสัตว์หรือคน เพื่อทำให้ร่างกายสร้างภูมิคุ้มกันโรคและต่อสู้กับเชื้อโรคที่จะ เข้าสู่ร่างกาย และหมายความรวมถึง การเลี้ยงดูให้สุขภาพสัตว์แข็งแรงและ การดูแลไม่ให้สัตว์ไปกัดหรือทำร้ายคนหรือสัตว์อื่นด้วย

"การควบคุม" (Control) หมายถึง การดูแล ระมัดระวังไม่ให้ เชื้อโรคพิษสุนัขบ้าแพร่ระบาดออกไปจากที่อื่น เช่น โดยการกักกันสัตว์ที่เป็น พาหะนำโรค การแยกสัตว์ที่มีอาการหรือสงสัยว่าเป็นโรคพิษสุนัขบ้า การฝัง และเผาซากสัตว์ที่เป็นโรคพิษสุนัขบ้า หรือการใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรค เป็นต้น

"โรคพิษสุนัขบ้า" (Rabies) หมายถึง โรคที่เกิดจากเชื้อไวรัส ชนิดหนึ่งพบในสัตว์เลือดอุ่นจำพวกสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม ทั้งสัตว์เลี้ยงและสัตว์ป่า และติดต่อมาสู่คนได้ด้วย

"การฉีดวัคซีน" หมายถึง การฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าให้สัตว์ ที่เป็น หรือนำโรคพิษสุนัขบ้า เท่านั้น

"สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม" (Mammals) หมายถึง สัตว์ที่มีต่อมน้ำนม (Mammary glands) สำหรับผลิตน้ำนมเลี้ยงลูกอ่อนหลังจากคลอดแล้ว เช่น คน สุนัข แมว ม้า โค กระบือ แพะ แกะ สุนัข ลิง ชะนี ค้างคาว สุนัขจิ้งจอก สกั้ง กระรอก เป็นต้น

"สัตว์ควบคุม" หมายถึง สัตว์ที่เป็นโรคและนำโรคพิษสุนัขบ้าซึ่งควร อยู่ในความควบคุมของกฎหมาย เช่น สุนัข และแมว เป็นต้น

"สัตว์อื่น ๆ" หมายถึง สัตว์ที่เป็นโรคและนำโรคพิษสุนัขบ้าได้ นอกจากสัตว์ควบคุม เช่น โค กระบือ แพะ แกะ สุนัข เป็นต้น

"สุนัขจรจัด" หมายถึง สุนัขที่ไม่มีเจ้าของ

"เจ้าของ" หมายความว่ารวมถึงผู้ครอบครองสัตว์ควบคุม หรือ สัตว์อื่น ๆ ด้วย

"ผู้เลี้ยงดู" หมายถึง ผู้ดูแลสัตว์ควบคุม หรือสัตว์อื่น ๆ เช่น ให้อาหาร เป็นต้น

"สาธารณะ" หมายถึง สถานที่ที่บุคคลใด ๆ เข้าไปใช้ประโยชน์ ร่วมกันได้ เช่น บริเวณวัด ถนน สถานที่ราชการต่าง ๆ เป็นต้น

"เจ้าหน้าที่" หมายถึง ผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานป้องกัน และควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า ทั้งในหน่วยงานราชการและเอกชน

"หน่วยงาน" หมายถึง องค์กรของรัฐและเอกชนที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า

"เจ้าพนักงาน" หมายถึง ผู้ได้รับแต่งตั้งให้มีอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติ ตามกฎหมาย

"ประชาชน" หมายถึง ประชาชนทั่วไปทั้งผู้ที่เลี้ยงและไม่เลี้ยงสุนัข หรือแมว และหมายความรวมถึงผู้ที่ถูกสุนัข หรือแมวกัดด้วย

"พระภิกษุ" หมายถึง พระสงฆ์ที่บวชในพุทธศาสนาและมีพรรษามาแล้วไม่น้อยกว่า 2 พรรษาในวัดที่ต้องการสำรวจ และหมายความรวมถึง เจ้าอาวาสวัดด้วย

"อาชีพ หรือสถานภาพ" หมายถึง หน้าที่ของเจ้าหน้าที่ หรือประชาชน และหมายความรวมถึงพระภิกษุด้วย

"การศึกษา" หมายถึง ระดับการศึกษาที่จบชั้นสูงสุดของผู้ตอบ แบบสอบถามซึ่งแบ่งระดับความแตกต่างออกเป็น ระดับการศึกษาสูง ระดับ การศึกษาปานกลาง และระดับการศึกษาต่ำ โดยที่ระดับการศึกษาสูง หมายถึง กลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีหรือเทียบเท่าขึ้นไป ระดับการศึกษา ปานกลาง หมายถึง กลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า ส่วนระดับการศึกษาต่ำ หมายถึง กลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษาระดับประถมศึกษาและมีมัธยมศึกษา

"ประสบการณ์" หมายถึง จำนวนปีที่ดำเนินการเกี่ยวข้องกับกำกับการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า หรือจำนวนปีที่เลี้ยงสุนัขหรือแมว แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ ประสบการณ์มากและประสบการณ์น้อย โดยที่ประสบการณ์มาก หมายถึง จำนวนปีที่ดำเนินการเกี่ยวข้องกับกำกับการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า หรือจำนวนปีที่เลี้ยงสุนัขหรือแมวตั้งแต่ 6 ปีขึ้นไป และประสบการณ์น้อย หมายถึง จำนวนปีที่ดำเนินการเกี่ยวข้องกับกำกับการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า หรือจำนวนปีที่เลี้ยงสุนัขหรือแมวน้อยกว่า 6 ปี

"วัตถุประสงค์ในการเลี้ยงสุนัขหรือแมว" หมายถึง ความต้องการของผู้เลี้ยงสุนัขหรือแมวซึ่งมีจุดประสงค์ในการเลี้ยงแตกต่างกัน เช่น เพื่อการค้า เพื่อเฝ้าบ้านเพื่อสงสาร เป็นต้น

"ความคิดเห็น" หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของเจ้าหน้าที่ ประชาชน พระภิกษุที่มีต่อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกำกับการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า

"ระดับความคิดเห็น" หมายถึง คำร้อยละของกลุ่มตัวอย่างซึ่งแสดงความเห็นต่อมาตรการทางกฎหมายในการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในแต่ละข้อคำถาม แบ่งออกเป็น ไม่เห็นด้วย เห็นด้วย และอื่น ๆ

ตัวอย่างร่างกฎหมายโรคพิษสุนัขบ้า

จากผลที่ได้จากการวิจัย ข้อเสนอวิจัยจากแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ และจากการค้นคว้าเชิงวิชาการเปรียบเทียบกับกฎหมายต่างประเทศ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในปรับปรุงแก้ไข พ.ร.บ. ป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. 2498 ว่า ควรมีการยกเลิกทั้งฉบับ รวมทั้งกฎหมายอื่น ๆ ที่กระจัดกระจายอยู่ด้วย และให้นำมารวมไว้เป็นฉบับเดียวกัน โดยมีหลักการและแนวทางแก้ไขซึ่งจะกล่าวดังต่อไปนี้

1. ชื่อพระราชบัญญัติ (มาตรา 1)

ควรแก้เป็น "พระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ...."

เหตุผล เพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาและเจตนารมณ์ของกฎหมายที่จะปรับปรุงแก้ไขให้มีทั้งการป้องกันและควบคุมโรค ควบคู่กันไปด้วย

2. การใช้กฎหมาย (มาตรา 2)

ควรแก้เป็น "พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป"

เหตุผล เพื่อให้พระราชบัญญัตินี้มีผลบังคับใช้ได้พร้อมกันทั่วราชอาณาจักร อันจะส่งผลให้การปฏิบัติเป็นไปในแนวเดียวกันและเกิดประสิทธิภาพต่อการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าได้ผลยิ่งขึ้น

3. การยกเลิกกฎหมาย

ควรกำหนดเป็น "ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. 2498 บรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นที่บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน"

เหตุผล เพื่อยกเลิกกฎหมายปัจจุบันที่ใช้บังคับอยู่ทั้งฉบับและกฎหมายอื่น ที่กระจัดกระจายและมีมาตรการกำหนดไว้ขัดหรือแย้งกับกฎหมายว่าด้วยโรคพิษสุนัขบ้าด้วย อันจะส่งผลให้ พ.ร.บ. โรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. .... มีเอกภาพในการบังคับใช้และเป็นแนวเดียวกันดียิ่งขึ้น

4. บทนิยามศัพท์ (มาตรา 3)

ควรแก้และเพิ่มเป็น

4.1 "สัตว์ควบคุม" หมายความว่า สุนัขหรือสัตว์อื่นที่กำหนดใน

กฎกระทรวง

เหตุผล เพื่อให้กฎหมายมีเนื้อหาครอบคลุมถึงสัตว์นำโรคพิษสุนัขบ้าอื่นได้ด้วย มิใช่จำกัดเฉพาะสุนัขเท่านั้น

4.2 "สัตว์อื่น" หมายความว่า สัตว์ที่เป็นโรคพิษสุนัขบ้าได้นอกจากสัตว์ควบคุม

เหตุผล เพื่อให้กฎหมายมีเนื้อหารัดกุม โดยแยกสัตว์ที่ต้องควบคุมออกเป็น 2 จำพวก ให้ชัดเจน เนื่องจากสัตว์ 2 จำพวกนี้ มีความจำเป็นในการป้องกันและควบคุมโรคนี้แตกต่างกัน และเพื่อให้เนื้อหาของกฎหมายไม่รวมความไปถึงสัตว์ที่ไม่เป็นโรคนี้ด้วย เช่น พวงสัตว์ปีก

4.3 "เจ้าของ" หมายความว่ารวมถึงผู้ครอบครองและผู้เลี้ยงดูเป็นประจำด้วย แต่มิให้รวมถึงพระภิกษุ

เหตุผล เพื่อให้มีความชัดเจนต่อผู้ที่จะต้องมีหน้าที่รับผิดชอบตามกฎหมายและสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของประเทศไทย

4.4 "วัคซีน" หมายความว่า วัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าและได้รับอนุมัติจากหน่วยงานราชการที่รับผิดชอบ

เหตุผล เพื่อให้วัคซีนที่นำมาใช้ได้มาตรฐานและคุ้มโรคได้ดี เพราะปัจจุบันประเทศไทยยังผลิตวัคซีนได้ไม่เพียงพอ ต้องสั่งซื้อมาจากต่างประเทศ ดังนั้นก่อนนำมาใช้ควรต้องได้รับการตรวจสอบก่อน

4.5 "อาการของโรคพิษสุนัขบ้า" หมายความว่า ในกรณีของสุนัขอาการที่สุนัขนั้นดุร้าย วิ่งเพ่นพ่าน กัดสิ่งกีดขวางหรือเชื่องซึม ชุกตัวในที่มืด ปากอ้า ลิ้นห้อยและสีแดงคล้ำ น้ำลายไหล ตัวแข็งหรือขาอ่อนเปลี้ยเดินโซเซ และในกรณีของสัตว์ควบคุมอื่นอาการตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

เหตุผล เพื่อให้ประชาชนได้ทราบถึงอาการของโรคพิษสุนัขบ้า อันจะส่งผลให้เกิดความร่วมมือในการปฏิบัติตามกฎหมายและเกิดประสิทธิภาพต่อการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าได้ดียิ่งขึ้น

4.6 "ผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์" หมายความว่า ผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการบำบัดโรคสัตว์

เหตุผล เพื่อให้สอดคล้องและอยู่ในความควบคุมของกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการบำบัดโรคสัตว์ซึ่งมีมาตรการในการควบคุมผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์

4.7 "สัตวแพทย์" หมายความว่า สัตวแพทย์ของกรมปศุสัตว์ หรือของราชการส่วนท้องถิ่น และผู้ซึ่งมีวุฒิไม่ต่ำกว่าประกาศนียบัตรวิชาสัตวแพทยศาสตร์

ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

เหตุผล เพื่อให้มีเจ้าพนักงานที่มีคุณสมบัติเฉพาะที่มีความรู้ความชำนาญเฉพาะไว้ตรวจ วินิจฉัย ชั้นสูตร และนำเอาหลักวิชาการเกี่ยวกับโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์มาใช้ให้กฎหมายมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเพื่อให้เจ้าพนักงานเพียงพอ จึงให้รวมถึงสัตวแพทย์ของราชการส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานอื่น ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ไม่ต่ำกว่าประกาศนียบัตรวิชาสัตวแพทย์ด้วย

4.8 "พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า สัตวแพทย์ หรือนายกเทศมนตรีสำหรับในเขตเทศบาล ประธานกรรมการสุขาภิบาลสำหรับในเขตสุขาภิบาล ผู้ว่าราชการจังหวัดสำหรับในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครสำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร ปลัดเมืองพัทยาสำหรับในเขตเมืองพัทยา หัวหน้าผู้บริหารท้องถิ่นขององค์การปกครองท้องถิ่นที่กฎหมายกำหนดให้เป็นราชการส่วนท้องถิ่นสำหรับในเขตราชการส่วนท้องถิ่นนั้น และให้หมายความรวมถึงผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

เหตุผล เพื่อให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าด้วย ซึ่งจะสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงและนโยบายการกระจายอำนาจให้แก่ราชการส่วนท้องถิ่น และเพื่อให้มีเจ้าพนักงานอื่นนอกจากสัตวแพทย์ไว้ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย โดยอาจแต่งตั้งจากบุคคลที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับกาป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า ซึ่งไม่จำเป็นต้องมีคุณสมบัติเฉพาะเหมือนสัตวแพทย์ก็ได้

4.9 "นายทะเบียน" หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้เป็นนายทะเบียน

เหตุผล เพื่อให้ทำหน้าที่ออกใบอนุญาตและทำทะเบียนสุนัขหรือแมว

4.10 "ควบคุม" หมายความว่า การแยกกัก หรือการดูแลสัตว์ที่ได้รับเชื้อพิษสุนัขบ้า หรือสงสัยว่ามีอาการโรคพิษสุนัขบ้าให้อยู่ในที่จำกัด ไม่ไปรวมกับสัตว์อื่น เพื่อสังเกตอาการโรคพิษสุนัขบ้า

เหตุผล เพื่อให้เนื้อหากฎหมายมีความรัดกุมและชัดเจน สอดคล้องกับหลักวิชาการ ไม่ให้เชื้อโรคแพร่ระบาดออกไป

4.11 "คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า

เหตุผล เพื่อให้มีคณะกรรมการไว้ในกฎหมายสำหรับเป็นสื่อกลางในการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ

4.12 "อธิบดี" หมายความว่า อธิบดีกรมปศุสัตว์

เหตุผล เพื่อให้มีอธิบดีเป็นผู้กำหนดนโยบาย วางระเบียบคำสั่ง ข้อบังคับต่าง ๆ เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

4.13 "รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

เหตุผล เพื่อให้มีผู้รักษาการตามกฎหมายนี้ สำหรับออกกฎกระทรวง วางระเบียบ คำสั่งต่าง ๆ ให้เป็นไปตามกฎหมาย หรือแต่งตั้งเจ้าพนักงานให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

5. บทสันนิษฐานของกฎหมาย ควรเพิ่มเป็น

5.1 "ผู้ใดให้สุนัข แมว หรือสัตว์ควบคุมใดอาศัยอยู่ในที่ดิน บ้าน โรงเรือน อาคาร พาหนะ หรือในบริเวณของสถานที่ดังกล่าว ให้สันนิษฐานว่าเจ้าของสถานที่นั้น ๆ เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองสัตว์ควบคุมนั้น ๆ ด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าสัตว์ควบคุมนั้นเป็นของผู้อื่น"

5.2 "ผู้ใดให้อาหารสุนัข แมว หรือสัตว์ควบคุมตัวใดให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้นั้นเป็นผู้เลี้ยงดูสุนัขหรือสัตว์ควบคุมตัวนั้น ๆ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าไม่ได้ให้อาหารเป็นประจำ"

เหตุผล เพื่อให้มีผู้รับผิดชอบและง่ายต่อการรวบรวมพยานหลักฐานในการดำเนินคดีต่อผู้กระทำความผิด

6. คณะกรรมการ ควรกำหนดดังนี้

6.1 ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า "คณะกรรมการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า" ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร ๓ เป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมควบคุมโรคติดต่อ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ อธิบดีกรมอนามัย ผู้อำนวยการกองวิทยาศาสตร์ สภาเกษตรกรไทย คณะบดี-คณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ผู้อำนวยการกองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรคติดต่อ ผู้อำนวยการกองระบาดวิทยา สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ผู้อำนวยการกองราชการส่วนท้องถิ่น กรมการปกครอง ผู้อำนวยการกองสัตวแพทยศาสตร์ สำนักรักษาพยาบาล กรมการปกครอง กรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการกองควบคุมโรคระบาดสัตว์

ผู้อำนวยการกองผลิตชีวภัณฑ์ ผู้อำนวยการกองสัตวรักษ์ กรมปศุสัตว์ ผู้แทน
กระทรวงศึกษาธิการ ผู้แทนกรมการสัตวาทรรบก ผู้แทนกรมตำรวจ ผู้แทน
สัตวแพทยสมาคมแห่งประเทศไทย ฯ ผู้แทนสมาคมสัตวแพทย์ผู้ประกอบการบำบัด
โรคสัตว์ ฯ ผู้แทนสมาคมสงเคราะห์สัตว์ ฯ ผู้ทรงคุณวุฒิในวิชาสัตวแพทย์ซึ่ง
รัฐมนตรีแต่งตั้งอีกไม่น้อยกว่า 5 คน ในจำนวนนี้ให้แต่งตั้งจากภาคีรัฐบาล
3 คน และภาคเอกชน 2 คน เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง

ให้อธิบดีกรมปศุสัตว์ เป็นกรรมการและเลขานุการ และ
ให้ผู้อำนวยการศูนย์โรคพิษสุนัขบ้า กรมปศุสัตว์ เป็นกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ
ให้กรมปศุสัตว์ และส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นที่มีผู้แทน
มาร่วมเป็นกรรมการดังกล่าวข้างต้น ทำหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินงานตามมติของ
คณะกรรมการ

6.2 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ อยู่ในตำแหน่งคราวละ 2 ปี
กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

6.3 นอกจากพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้ว กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
ต้องพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

1. ตาย
2. ลาออก
3. รัฐมนตรีให้ออก
4. เป็นบุคคลล้มละลาย
5. เป็นบุคคลไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ
6. ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่

เป็นโทษที่กระทำความผิดโดยความประมาทหรือความผิดลหุโทษ

เมื่อกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระรัฐมนตรี
อาจแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการแทน

กรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งตามวาระก่อนอยู่ในตำแหน่ง
เท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

ในกรณีที่รัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการเพิ่มขึ้นในระหว่างที่
กรรมการที่แต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการ
เพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งไว้แล้ว

6.4 การประชุมกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่า
กึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม ถ้าประธานกรรมการ

ไม่มาประชุมหรือไม่อยู่ในที่ประชุม หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก

กรรมการที่อยู่ในที่ประชุมคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นได้อีกหนึ่งเสียง และให้ถือเป็นเสียงชี้ขาด

6.5 ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. พิจารณากำหนดแผนงานและมาตรการต่าง ๆ เกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ เพื่อให้อธิบดี หรือรัฐมนตรีวางเป็นระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่งต่าง ๆ ให้เป็นไปตามกฎหมาย
2. ให้คำปรึกษา คำแนะนำ หรือให้ความเห็นแก่รัฐมนตรี หรืออธิบดีในการกำหนดนโยบายหรือดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายที่ให้อำนาจไว้
3. กำหนดชนิดของสัตว์ที่จะต้องควบคุมและจดทะเบียน
4. ประสานระหว่างส่วนราชการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า
5. เป็นศูนย์กลางประมวลความรู้ทางวิชาการ จากรายงานการศึกษาและวิจัยของส่วนราชการ สถาบันต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ
6. ให้คำปรึกษา แนะนำ และทำหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้อำนาจไว้
7. ดำเนินการต่าง ๆ ตามที่อธิบดีหรือรัฐมนตรีมอบหมาย

6.6 ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการ หรือพิจารณาเรื่องใด ๆ ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย อันอยู่ในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการก็ได้ และให้นำความเรื่องการประชุมของคณะกรรมการมาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะกรรมการโดยอนุโลม

เหตุผล เพื่อให้มีองค์กรสื่อกลาง มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย และทำหน้าที่ประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้ปฏิบัติงานเป็นไปในแนวเดียวกัน ไม่ซ้ำซ้อนและมีการร่วมมือกันดียิ่งขึ้น

7. การกำหนดหน้าที่เจ้าของสัตว์ควบคุมและสัตว์อื่น

7.1 กำหนดหน้าที่ในการจดทะเบียน

ควรกำหนดเป็น "ห้ามมิให้ผู้ใดมีสุนัขหรือแมวที่มีอายุ

เกินกว่า 3 เดือนไว้ในครอบครอง เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากนายทะเบียน

ผู้ขอรับอนุญาตมีสุนัขหรือแมวไว้ในครอบครองต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดในกฎกระทรวง

ใบอนุญาตของผู้ใดชำรุดหรือสูญหายให้นำพยานหลักฐานไปแจ้งความต่อนายทะเบียนท้องที่ที่ออกให้ เพื่อขอรับใบแทนใบอนุญาต เมื่อนายทะเบียนสอบสวนแล้วเห็นว่ามิเหตุอันสมควร ให้เรียกค่าธรรมเนียมและออกใบแทนอนุญาตให้ ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

การโอนกรรมสิทธิ์ การย้าย และจำหน่ายทะเบียนใบอนุญาต ให้เป็นไปตามข้อกำหนดในกฎกระทรวง

บทบัญญัติข้างต้น เมื่อจะให้ใช้บังคับในเขตเทศบาล เขตสุขาภิบาลหรือท้องถิ่นอื่นใด ให้ประกาศโดยพระราชกฤษฎีกา"

เหตุผล เพื่อให้มาตรการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้ามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงต้องมีมาตรการจดทะเบียนสุนัขและแมวมซึ่ง เป็นสัตว์นำโรคที่สำคัญ เพราะจะทำให้ทราบอายุ และประวัติของสุนัขและแมวมรวมทั้งทราบชื่อเจ้าของผู้รับผิดชอบด้วย และเพื่อให้การบังคับใช้ได้ผลอย่างจริงจัง สอดคล้องกับทางปฏิบัติและภูมิประเทศ จึงให้บังคับใช้เฉพาะในท้องที่ซึ่งมีความพร้อมก่อนเป็นท้องที่ ๆ ไป โดยให้ออกเป็นพระราชกฤษฎีกา

7.2 กำหนดระยะเวลาในการฉีดวัคซีน (มาตรา 4)

ควรแก้เป็น "เจ้าของสัตว์ควบคุมต้องจัดการให้สัตว์ควบคุมได้รับการฉีดวัคซีนจากสัตวแพทย์ หรือผู้ได้รับมอบหมายเป็นหนังสือจากสัตวแพทย์ หรือผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ตามกำหนดเวลาดังนี้

1. ในกรณีของสุนัขให้เจ้าของจัดการให้สุนัขได้รับการฉีดวัคซีนครั้งแรกเมื่อสุนัขนั้นมีอายุไม่เกิน 3 เดือน และได้รับการฉีดวัคซีนครั้งต่อไปตามระยะเวลาที่กำหนดในใบรับรองการฉีดวัคซีน โดยให้จัดการไปฉีดวัคซีนให้เสร็จภายใน 10 วันนับแต่วันครบกำหนดในใบรับรอง เว้นแต่สัตว์ควบคุม นั้นไม่อยู่ในสภาพที่จะฉีดวัคซีนได้ เช่น เจ็บป่วย กรณีเช่นนี้ให้เจ้าของสัตว์ควบคุมแจ้งให้สัตวแพทย์ทราบ และให้เจ้าของสัตว์ควบคุมจัดการฉีดวัคซีนตามวันเวลาที่สัตวแพทย์ผู้ตรวจกำหนดไว้

2. ในกรณีของสัตว์ควบคุมอื่นให้เจ้าของจัดการให้ สัตว์ควบคุมดังกล่าวได้รับการฉีดวัคซีนตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ในกรณีที่สัตวแพทย์หรือผู้ได้รับมอบหมายเป็นผู้ฉีดวัคซีน เจ้าของสัตว์ควบคุม ต้องเสียค่าธรรมเนียมนตามอัตราที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง และในกรณีที่เจ้าของสัตว์ควบคุมแจ้งให้สัตวแพทย์หรือผู้ได้รับมอบหมายไปทำการ ฉีดวัคซีนให้แก่สัตว์ควบคุม ณ สถานที่ของเจ้าของสัตว์ควบคุม เจ้าของสัตว์ควบคุม ต้องเสียค่าใช้จ่ายตามที่อธิบดีประกาศกำหนด"

เหตุผล เพื่อกำหนดระยะเวลาและอายุสุนัขที่ต้องฉีดวัคซีน ให้ชัดเจนแน่นอนไว้ในกฎหมาย อันจะทำให้เจ้าของสัตว์ควบคุมสามารถปฏิบัติตาม ได้ถูกต้อง และสุนัขที่มีอายุระหว่าง 3 เดือน สามารถเป็นโรคพิษสุนัขบ้าได้ ถ้าแม่ ไม่ได้รับการฉีดวัคซีนมาเป็นประจำทุกปี และเพื่อให้สอดคล้องกับความเป็นจริง ในปัจจุบันที่จะต้องใช้เจ้าหน้าที่จำนวนมากในการฉีดวัคซีน จึงกำหนดให้ ผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ และผู้ได้รับมอบหมายจากสัตวแพทย์เป็นผู้มีอำนาจ ฉีดวัคซีนได้ด้วย เนื่องจากสัตวแพทย์มีไม่เพียงพอและเพื่อกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม ไว้ในกฎหมายด้วย

7.3 การกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ (มาตรา 10) ควรแก้ไขเป็น

7.3.1 "เมื่อสัตว์ควบคุมได้รับการฉีดวัคซีนแล้ว สัตวแพทย์ หรือผู้ได้รับมอบหมายหรือผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ซึ่งเป็นผู้ฉีดวัคซีน ต้องมอบ เครื่องหมายประจำตัวสัตว์ ซึ่งแสดงว่าสัตว์ควบคุมนั้นได้รับการฉีดวัคซีนแล้วและ ใบรับรองการฉีดวัคซีนให้แก่เจ้าของสัตว์ควบคุม

เจ้าของสัตว์ควบคุมต้องแสดง เครื่องหมายประจำตัวสัตว์ ตามวรรคหนึ่งไว้ที่ตัวสัตว์ควบคุมให้เห็นได้ชัดเจน

ลักษณะเครื่องหมายประจำตัวสัตว์และใบรับรอง การฉีดวัคซีนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด"

เหตุผล เพื่อแสดงให้เห็นทราบว่าเจ้าของสัตว์ควบคุมได้ จัดการนำสัตว์ควบคุมไปฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าตามที่กฎหมายกำหนดไว้แล้ว และเพื่อให้เป็นแนวเดียวกันทั่วประเทศ จึงให้อธิบดีประกาศกำหนดแทน เจ้าพนักงานท้องถิ่น

7.3.2 "ในกรณีที่เครื่องหมายประจำตัวสัตว์หรือใบรับรอง การฉีดวัคซีนสูญหายหรือชำรุดในสาระสำคัญก่อนที่เครื่องหมายประจำตัวสัตว์หมด อายุหรือก่อนระยะเวลาที่กำหนดไว้ในใบรับรองการฉีดวัคซีนนั้นแล้วแต่กรณี ให้

เจ้าของสัตว์ควบคุมขอรับเครื่องหมายประจำตัวสัตว์หรือใบรับรองการฉีดวัคซีนแทนของเดิม แล้วแต่กรณี ภายใน 15 วัน นับแต่วันทราบเหตุนั้น และต้องแสดงเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ดังกล่าวไว้ที่ตัวสัตว์ให้เห็นชัดเจน

ในกรณีที่เจ้าของสัตว์ควบคุมขอรับเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ หรือใบรับรองการฉีดวัคซีนแทนของเดิมตามวรรคหนึ่งจากสัตวแพทย์ เจ้าของสัตว์ควบคุมต้องเสียค่าธรรมเนียมตามอัตราที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง"

เหตุผล เพื่อให้มีอำนาจออกเครื่องหมายประจำตัวสัตว์และใบรับรองแทนของเดิมได้

7.4 หน้าที่ในการแจ้งความ (มาตรา 5) ควรแก่เป็น

7.4.1 "เมื่อปรากฏว่าสัตว์ควบคุมใดมีอาการของโรคพิษสุนัขบ้า ให้เจ้าของสัตว์ควบคุม ผู้บำบัดโรคสัตว์หรือเจ้าของสถานพยาบาลสัตว์ แล้วแต่กรณี ควบคุมสัตว์ควบคุมนั้นไว้ แล้วรีบแจ้งแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ภายใน 24 ชั่วโมง นับแต่เวลาที่พบสัตว์ควบคุมนั้น มีอาการของโรคพิษสุนัขบ้า และเมื่อสัตวแพทย์เห็นว่ามีอาการของโรคพิษสุนัขบ้าจริงให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทำลายสัตว์ควบคุมนั้นได้"

เหตุผล เพื่อกำหนดบุคคลให้มีหน้าที่แจ้งและมาตรการควบคุมการแพร่เชื้อโรค รวมทั้งเวลาให้ทันเหตุการณ์และเพื่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็วในการแจ้ง โดยให้แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้โดยไม่จำกัดว่าจะต้องเป็นท้องที่ที่ผู้แจ้งมีภูมิลำเนาเท่านั้น

7.4.2 "ในกรณีที่สัตว์ควบคุม สัตว์อื่นหรือคนถูกสัตว์ควบคุม หรือสัตว์อื่นที่เป็นหรือสงสัยว่าเป็นโรคพิษสุนัขบ้ากัด ไม่ว่าจะสัตว์ควบคุม หรือสัตว์อื่นที่ถูกกัดจะได้รับการฉีดวัคซีนแล้วหรือไม่ ให้เจ้าของสัตว์ควบคุม หรือสัตว์อื่นที่กัดหรือถูกกัดนั้น แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายใน 24 ชั่วโมง นับแต่เวลาที่รู้ว่าถูกกัดเพื่อให้สัตว์ควบคุม สัตว์อื่น หรือคนได้รับการฉีดวัคซีน

ให้เจ้าของสัตว์ควบคุมหรือสัตว์อื่นที่ถูกกัดควบคุมสัตว์ควบคุม หรือสัตว์อื่นนั้นไว้เพื่อสังเกตอาการเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 6 เดือน นับแต่เวลาที่รู้ว่าถูกกัด เว้นแต่สัตวแพทย์ผู้ตรวจอาการจะสั่งการเป็นอย่างอื่น

ในระหว่างควบคุมนั้นหากปรากฏว่าสัตว์ควบคุม หรือสัตว์อื่นนั้น มีอาการของโรคพิษสุนัขบ้าให้เจ้าของสัตว์ควบคุม หรือสัตว์อื่นแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายใน 24 ชั่วโมง นับแต่เวลาที่มีอาการของ

โรคพิษสุนัขบ้าและเมื่อสัตวแพทย์เห็นว่ามีอาการเป็นโรคพิษสุนัขบ้าจริงให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทำลายได้

กรณีสัตว์ควบคุมหรือสัตว์อื่นตายหรือสูญหายหรือมีการโอนกรรมสิทธิ์กันในระหว่างที่ควบคุมสังเกตอาการนั้น ให้เจ้าของสัตว์ควบคุมหรือสัตว์อื่น แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายใน 24 ชั่วโมง และให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามที่อธิบดีกำหนด"

เหตุผล เพื่อให้มีมาตรการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าภายหลังได้รับเชื้อมี และการจำหน่ายจ่ายโอนในระหว่างที่ควบคุมสังเกตอาการได้ด้วย

7.4.3 "สุนัข แมว หรือสัตว์ควบคุมอื่นที่อาศัยอยู่ในบริเวณวัด ให้กรรมการวัดหรือบุคคลที่เจ้าอาวาสวัดมอบหมาย ปฏิบัติหน้าที่เสมือนเป็นเจ้าของและมีหน้าที่ตามกฎหมายนี้ทุกประการ รวมทั้งมีหน้าที่ในการแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ไปจับสัตว์ควบคุมที่ไม่ต้องการด้วย"

เหตุผล เพื่อให้มีบุคคลรับผิดชอบสัตว์ควบคุมในวัดซึ่งเป็นปัญหาสำคัญในการแพร่โรค

8. อำนาจหน้าที่เจ้าพนักงาน

8.1 หน้าที่ในการเก็บหลักฐานและแจ้งความ

ควรกำหนดเป็น "สัตวแพทย์ต้องเก็บสำเนาใบรับรองการฉีดวัคซีนไว้ตามระเบียบของทางราชการ

ผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ต้องเก็บสำเนาใบรับรองการฉีดวัคซีนไว้ตามระยะเวลาที่กำหนดในใบรับรองการฉีดวัคซีนนั้น และเมื่อพบผู้กระทำผิดตามกฎหมายนี้ จะต้องแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบโดยเร็ว

เหตุผล เพื่อให้เป็นหลักฐานในการพิสูจน์ว่าสัตว์ควบคุมนั้น ได้รับการฉีดวัคซีนแล้ว และเพื่อให้ผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์มีหน้าที่ร่วมรักษากฎหมายด้วย โดยไม่ให้เจ้าของสัตว์มีช่องทางหลีกเลี่ยงกฎหมายได้

8.2 "อำนาจหน้าที่ในการจับสัตว์ควบคุม (ตามมาตรา 8)

ควรแก้เป็น "ในที่สาธารณะหรือสถานที่อื่นใดที่สัตว์ควบคุมวิ่งหนีเข้าไป ถ้าปรากฏว่าสัตว์ควบคุมนั้นไม่มีเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ หรือมีแต่เครื่องหมายหมดอายุ หรือเป็นเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ปลอม ให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้ได้รับมอบหมายเป็นหนังสือ มีอำนาจจับหรือเข้าไปจับสัตว์ควบคุมนั้น เพื่อกักขังได้ ถ้าไม่มีเจ้าของมาขอรับคืนภายใน 7 วัน นับแต่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ปิดประกาศไว้ในบริเวณในสถานที่ที่จับมา ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มี

อำนาจทำลายสัตว์ควบคุมนั้นได้หรือจะใช้วิธีการอย่างอื่นตามที่เห็นสมควรก็ได้
 ในกรณีที่สัตว์ควบคุมตายในระหว่างกักขัง เจ้าของ
 สัตว์ควบคุมจะเรียกร้องค่าเสียหายใด ๆ มิได้ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าพนักงาน-
 เจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมดูแลประมาทเลินเล่อ

การขอรับสัตว์ควบคุมคืนให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศ
 กำหนด

เหตุผล เพื่อให้ชัดเจนยิ่งขึ้นว่าพนักงานเจ้าหน้าที่มี
 อำนาจจับสัตว์ควบคุมที่ไม่มีเครื่องหมายประจำตัวสัตว์หรือเครื่องหมายหมุดอายุ
 หรือปลอมในที่สาธารณะได้ โดยไม่ต้องคำนึงว่าสัตว์ควบคุมนั้นจะมีเจ้าของหรือไม่
 และพนักงานเจ้าหน้าที่ ยังมีอำนาจหน้าที่ติดตามเข้าไปในเคหะสถานเพื่อจับ
 สัตว์ควบคุมได้อีก การไถ่ถอนจะต้องปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดด้วย
 นอกจากนี้เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถ
 มอบให้คนอื่นจับแทนได้ และหากสัตว์ควบคุมตายในระหว่างกักขัง เจ้าของจะ
 เรียกร้องค่าเสียหายไม่ได้ อันจะทำให้เจ้าของระมัดระวังมากขึ้น

8.3 อำนาจหน้าที่ในการทำลายสัตว์ควบคุม (มาตรา 7)

ควรแก้เป็น "ในที่สาธารณะถ้าปรากฏว่าสัตว์ควบคุมใดมี
 อาการของโรคพิษสุนัขบ้า ให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้ได้รับมอบหมายเป็นหนังสือมี
 อำนาจทำลายสัตว์ควบคุมนั้นได้"

เหตุผล เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้ได้รับมอบหมายมี
 อำนาจทำลายสัตว์ควบคุมที่มีอาการของโรคพิษสุนัขบ้าได้ ถ้าพบสัตว์ควบคุมดังกล่าว
 อยู่ในที่สาธารณะ

8.4 อำนาจหน้าที่ในการดำเนินการตรวจสอบสัตว์ควบคุม หรือ
 สัตว์อื่น ที่เป็นหรือสงสัยว่าเป็นโรคพิษสุนัขบ้าในบ้านเรือน (มาตรา 6) ควรแก้
 เป็น

8.4.1 "เพื่อป้องกันการแพร่โรคพิษสุนัขบ้า ให้สัตวแพทย์
 มีอำนาจเข้าไปในบ้าน โรงเรือน หรือสถานที่เพื่อปฏิบัติการดังต่อไปนี้

1. สอบถามจำนวน เพศ พันธุ์ อายุ และสีของ
 สัตว์ควบคุมจากเจ้าของและทำบันทึกไว้

2. ในกรณีที่พบว่าสัตว์ควบคุมใดยังไม่ได้รับ
 การฉีดวัคซีนให้ฉีดวัคซีนแก่สัตว์ควบคุมนั้น ในกรณีนี้ เจ้าของสัตว์ควบคุมต้องเสีย
 ค่าธรรมเนียมเพิ่มขึ้นเป็นสองเท่า

3. นำหัวสัตว์ควบคุมหรือสัตว์อื่นที่ตายหรือมีเหตุสงสัยว่าตายด้วยโรคพิษสุนัขบ้าไปรับการตรวจชั้นสูตร

4. สั่งให้เจ้าของสัตว์ควบคุมทำลายซากสัตว์ควบคุม หรือสัตว์อื่นที่ตายด้วยโรคพิษสุนัขบ้าด้วยวิธีฝังหรือวิธีอื่นใดที่เหมาะสม

การเข้าไปในบ้าน โรงเรือน หรือตามสถานที่ตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำได้ในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก"

เหตุผล เพื่อให้การป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าได้ผลยิ่งขึ้น จึงได้กำหนดให้เป็นอำนาจเฉพาะสัตวแพทย์ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญเกี่ยวกับโรคพิษสุนัขบ้าเป็นผู้ปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวนี้

8.4.2 "เมื่อสัตวแพทย์ได้รับแจ้งหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าสัตว์ควบคุมมีอาการของโรคพิษสุนัขบ้าในยานพาหนะ บ้าน โรงเรือน หรือสถานที่ใด ให้สัตวแพทย์มีอำนาจเรียกตรวจยานพาหนะหรือเข้าไปในบ้าน โรงเรือน หรือสถานที่ที่มีสัตว์ควบคุมดังกล่าว และมีอำนาจดังต่อไปนี้

1. ในกรณีที่ปรากฏว่าสัตว์ควบคุมไม่มีอาการของโรคพิษสุนัขบ้า แต่สัตวแพทย์เห็นว่าสัตว์ควบคุมดังกล่าวควรได้รับการฉีดวัคซีน ให้ฉีดวัคซีนแก่สัตว์ควบคุมนั้น ถ้าปรากฏว่าสัตว์ควบคุมนั้นได้รับการฉีดวัคซีนแล้ว เจ้าของสัตว์ควบคุมไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมอีก แต่ถ้าปรากฏว่าสัตว์ควบคุมนั้นยังไม่ได้รับการฉีดวัคซีน เจ้าของสัตว์ควบคุมต้องเสียค่าธรรมเนียมเพิ่มขึ้นเป็นสองเท่า

2. ในกรณีที่สัตวแพทย์สงสัยว่าสัตว์ควบคุมหรือสัตว์อื่นใด มีอาการของโรคพิษสุนัขบ้าและยังมิได้มีการควบคุมสัตว์ควบคุมหรือสัตว์อื่นนั้น ให้สัตวแพทย์สั่งให้เจ้าของสัตว์ควบคุม หรือเจ้าของสัตว์อื่นควบคุมสัตว์ควบคุมหรือสัตว์อื่นนั้นไว้ เพื่อป้องกันมิให้แพร่โรคพิษสุนัขบ้าเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 15 วัน หรือตามที่สัตวแพทย์เห็นสมควร แล้วแต่กรณี และสัตวแพทย์ต้องไปตรวจอาการของสัตว์ควบคุมหรือสัตว์อื่นนั้นตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

3. ในกรณีที่สัตว์ควบคุมหรือสัตว์อื่นใดมีอาการของโรคพิษสุนัขบ้า ให้สัตวแพทย์มีอำนาจทำลายสัตว์ควบคุมหรือสัตว์อื่นนั้นได้ ค่าชดเชยให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

การเข้าไปในบ้าน โรงเรือน หรือสถานที่ตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำได้ในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก"

เหตุผล เพื่อให้สัตวแพทย์ซึ่งมีคุณสมบัติเฉพาะมีอำนาจชัดเจนในการใช้ดุลพินิจควบคุมการแพร่ระบาดของโรคตามหลักวิชาการ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และกำหนดการจ่ายค่าชดเชยไว้ด้วย เพื่อให้เจ้าของร่วมมือกับเจ้าพนักงานในการควบคุมการแพร่ระบาดของโรค

8.5 อำนาจประกาศกำหนดเขตท้องที่บริการฉีดวัคซีน ควรกำหนดดังนี้

"เพื่อป้องกันการเกิดและการแพร่โรคพิษสุนัขบ้าให้อธิบดีมีอำนาจประกาศกำหนดเขตท้องที่

1. ให้เจ้าของสัตว์ควบคุมนำสัตว์ควบคุมไปรับการฉีดวัคซีนจากสัตวแพทย์ตามวัน เวลา และสถานที่ที่สัตวแพทย์ผู้ที่จะฉีดวัคซีนกำหนด โดยสัตวแพทย์ดังกล่าวจะได้กำหนดวัน เวลา และสถานที่ เพื่อการนั้นปิดไว้ล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 7 วัน ณ สถานที่ที่จะฉีดวัคซีนและสำนักงานเขต ที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอ ที่ทำการตำบล ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน กำนัน สำนักงานเทศบาล สำนักงานสุขาภิบาล หรือศาลาว่าการเมืองพัทยา แล้วแต่กรณี

2. ให้สัตวแพทย์ไปทำการฉีดวัคซีนให้แก่สัตว์ควบคุม ณ สถานที่ของเจ้าของสัตว์ควบคุม ในการฉีดวัคซีนตามหนึ่งและสอง เจ้าของสัตว์ควบคุมไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม

ประกาศของอธิบดีตามมาตรานี้ให้แจ้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อแจ้งให้ราชการส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องดำเนินการแล้วแต่กรณี"

เหตุผล เพื่อจูงใจให้ประชาชนร่วมมือ จึงไม่คิดค่าธรรมเนียมการฉีดวัคซีน และเป็นมาตรการที่รัฐควรจะต้องกระทำให้ทั่วถึง อันจะทำให้ประชาชนต้นตัวในการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าได้ดียิ่งขึ้น ตามทฤษฎีบริการสาธารณะ

8.6 อำนาจในการกำหนดเขตปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ควรกำหนดเป็น

"เมื่ออธิบดีเห็นสมควรเพื่อป้องกันมิให้เกิดโรคพิษสุนัขบ้า ในท้องที่ใด ให้มีอำนาจกำหนดเขตท้องที่นั้นทั้งหมดหรือแต่บางส่วน เป็น เขตปลอดโรคพิษสุนัขบ้า

เมื่อได้ประกาศเป็นเขตปลอดโรคพิษสุนัขบ้าแล้ว การดำเนินการใด ๆ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

เหตุผล เพื่อให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่อย่างเคร่งครัดและ ควบคุมโรคในพื้นที่ที่มีปัญหาได้รวดเร็ว และเพื่อให้มีการรณรงค์อย่างจริงจังและ ต่อเนื่อง อันจะทำให้ประเทศไทยปลอดจากโรคนี้ได้ในที่สุด

8.7 อำนาจในการจับกุม ควรกำหนดดังนี้

"การจับกุมปราบปรามผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ พนักงานเจ้าหน้าที่ เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธี พิจารณาความอาญา"

เหตุผล เพื่อให้เจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายนี้ มีอำนาจจับกุมผู้กระทำความผิดด้วย เพื่อแบ่งเบาภาระหน้าที่ของตำรวจ

8.8 อำนาจเปรียบเทียบปรับ ควรกำหนดดังนี้

"บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่ง อธิบดีมอบหมาย มีอำนาจเปรียบเทียบได้ และเมื่อผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตาม ค่าเปรียบเทียบภายในระยะเวลาที่กำหนดแล้ว ให้คดีนั้นเป็นอันเลิกกัน"

เหตุผล เพื่อให้เจ้าพนักงานอื่นเปรียบเทียบได้ เพราะ ว่าเป็นคดีเล็กน้อย ทำให้เกิดความรวดเร็วขึ้น

9. มาตรการอื่น ๆ ควรกำหนดดังนี้

9.1 "ในการโอนกรรมสิทธิ์สัตว์ควบคุมที่ได้รับการฉีดวัคซีนแล้ว เจ้าของสัตว์ควบคุมต้องมอบเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ และใบรับรองการฉีดวัคซีน ให้ผู้รับโอนด้วย"

เหตุผล เพื่อคุ้มครองผู้รับโอนสัตว์ควบคุมและเพื่อให้ เครื่องหมายประจำตัวสัตว์ และใบรับรองใช้ได้ เฉพาะสำหรับสัตว์ตัวที่ได้รับการ ฉีดวัคซีนนั้น

9.2 "ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ พนักงานเจ้าหน้าที่ ต้องแสดงบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่ กำหนดในกฎกระทรวง"

เหตุผล เพื่อเป็นการป้องกันการแอบอ้างการเป็นเจ้าของหน้าที่
 9.3 "ห้ามผู้ใดนำสัตว์ควบคุมออกมาในที่สาธารณะเว้นแต่จะมี
 โขงผูก หรือมีตรังก้อยใส่ปากและอยู่ในความควบคุมของเจ้าของ"

เหตุผล เพื่อป้องกันไม่ให้สัตว์ควบคุมนั้นมากัดคนหรือสัตว์
 9.4 "ห้ามมิให้ผู้ใดนำสัตว์ควบคุมไปปล่อยในที่สาธารณะ หากไม่
 ต้องการเลี้ยงให้แจ้งพนักงานเจ้าหน้าที่มาจับเอาไป"

เหตุผล เพื่อไม่ให้มีสุนัขจรจัดในที่สาธารณะ
 10. มาตรการป้องกันและควบคุมระหว่างประเทศ
 ควรกำหนดเป็น "ห้ามมิให้บุคคลใดนำเข้า หรือนำผ่านราชอาณาจักร
 ซึ่งสัตว์ควบคุม เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย
 อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายจะกำหนดเงื่อนไขตามที่เห็นสมควร
 ไว้ในใบอนุญาตก็ได้"

การนำเข้า หรือนำผ่านราชอาณาจักรซึ่งสัตว์ควบคุมให้นำเข้าหรือ
 นำผ่านท่าเข้า เว้นแต่อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายจะสั่งเป็นอย่างอื่น
 การนำเข้า หรือนำผ่านต้องปฏิบัติตามที่กำหนดในกฎกระทรวง"

เหตุผล เพื่อให้กฎหมายมีมาตรการป้องกันและควบคุมทั้ง
 ภายในประเทศ และระหว่างประเทศ อันจะทำให้เป็นเอกภาพในตัวเอง

11. บทเฉพาะกาล ควรกำหนดดังนี้
 "ให้เจ้าของสัตว์ควบคุมซึ่งสัตว์ควบคุมที่มีอายุครบกำหนดได้รับ
 การฉีดวัคซีนก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ดำเนินการฉีดวัคซีนให้เสร็จภายใน
 60 วัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ"

เหตุผล เพื่อให้เจ้าของสัตว์ควบคุมนำสัตว์ควบคุมมาฉีดวัคซีน
 ภายในกำหนดเวลา แล้วจะไม่มีโทษ

12. ผู้รักษาการตามกฎหมาย (มาตรา 11)
 ควรแก้เป็น
 "ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รักษาการตาม
 พระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งสัตวแพทย์ พนักงานเจ้าหน้าที่ ออก
 กฎกระทรวง กำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ลดหรือ
 ยกเว้นค่าธรรมเนียมและกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
 กฎกระทรวงนั้นเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้
 ใช้บังคับได้"

เหตุผล เพื่อให้มีผู้รักษาการกระทรวงเดียว อันจะทำให้เป็นเอกภาพในการบังคับใช้กฎหมายได้รวดเร็ว เพราะเนื้อหาสาระของกฎหมายมุ่งหมายป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ และเนื่องจากกระทรวงเกษตร ฯ มีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันและควบคุมโรคระบาดสัตว์ตาม พ.ร.บ. โรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2499 อยู่แล้ว มีสัตวแพทย์ปฏิบัติหน้าที่อยู่ทั่วประเทศและผลิตวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าได้เองด้วย จึงเหมาะสมที่จะเป็นผู้รักษาการตามกฎหมาย

13. บทกำหนดโทษ (มาตรา 9)

ควรแก้เป็น

13.1 "เจ้าของสัตว์ควบคุมผู้ใดไม่จัดการให้สัตว์ควบคุมได้รับการฉีดวัคซีนตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ต้องระวางโทษปรับไม่ต่ำกว่า 300 บาท แต่ไม่เกิน 3,000 บาท"

เหตุผล เพื่อให้เจ้าของสัตว์ควบคุมจ่ายค่าปรับเท่ากับผู้ถูกกักจะต้องเสียค่าใช้จ่ายในการฉีดวัคซีนป้องกัน

13.2 "เจ้าของสัตว์ควบคุมผู้ใดฝ่าฝืนไม่จ่ายค่าธรรมเนียมในการฉีดวัคซีน ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 300 บาท"

เหตุผล เพื่อนำมาตรการทางอาญามาใช้บังคับแทนการดำเนินคดีแพ่งเพราะล่าช้า

13.3 "ผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ผู้ใดไม่มอบเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ หรือไม่เก็บใบรับรองไว้หรือไม่แจ้งให้เจ้าพนักงานทราบ เมื่อพบผู้กระทำผิดตามกฎหมายนี้ ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 500 บาท"

เหตุผล เพื่อให้มีอัตราโทษสูงกว่าโทษขั้นต่ำที่เจ้าของสัตว์ควบคุมจะได้รับ

13.4 "เจ้าของสัตว์ควบคุมหรือผู้ใดที่กฎหมายกำหนดไว้ให้มีหน้าที่แจ้งความเมื่อพบว่าสัตว์ควบคุม หรือสัตว์อื่นมีอาการของโรคพิษสุนัขบ้าแล้ว ไม่แจ้งความต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 เดือน หรือปรับไม่เกิน 3,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

เหตุผล เพื่อให้บุคคลที่กฎหมายกำหนดไว้ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด และให้การควบคุมโรคได้ผลอย่างจริงจัง เพราะสุนัข หรือ สัตว์ควบคุม หรือสัตว์อื่นที่แสดงอาการเป็นโรคพิษสุนัขบ้า เป็นอันตรายที่ใกล้จะถึงในการที่จะแพร่โรคไปยังสัตว์หรือคนได้

14. อัตราค่าธรรมเนียม

14.1 การฉีดวัคซีนตัวละ 50 บาท

14.2 เครื่องหมายประจำตัวสัตว์และใบรับรองการฉีดวัคซีน
หรือเครื่องหมายแทน ตัวละ 10 บาท

แสดงจำนวนเจ้าหน้าที่ได้จากแบบสอบถามจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหน่วยงานที่ควรมีหน้าที่รับผิดชอบเป็น
 ผู้รักษาการตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า แบ่งตามหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ

ความคิดเห็น ฯ	กระทรวง เกษตรฯ		กระทรวง สาธารณสุข		กระทรวง มหาดไทย		หน่วยงาน อื่น ๆ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. กระทรวงเกษตรฯ เป็นผู้รักษาการ ตามกฎหมาย เพียงหน่วยงานเดียว	34	50.00	6	11.76	6	16.22	7	15.91	53 ¹	26.50
2. กระทรวงสาธารณสุข เป็นผู้รักษาการ ตามกฎหมาย เพียงหน่วยงานเดียว	1	1.47	7	13.73	2	5.41	7	15.91	17	8.50
3. กระทรวงมหาดไทย เป็นผู้รักษาการ ตามกฎหมาย เพียงหน่วยงานเดียว	1	1.47	2	3.92	2	5.41	-	-	5	2.50
4. กระทรวงเกษตรฯ ร่วมกับกระทรวง สาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย และ หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องในรูป"คณะกรรมการ" โดยให้กระทรวงเกษตรฯ รักษาการ ตามกฎหมาย เพียงหน่วยงานเดียว	16	23.53	6	11.76	13	35.14	13	29.55	48 ^x	24.00
5. ตามข้อ 4 แต่ให้กระทรวงสาธารณสุข รักษาการตามกฎหมาย เพียงหน่วยงานเดียว	2	2.94	3	5.88	4	10.82	3	6.82	12	6.00
6. กระทรวงเกษตรฯและกระทรวงสาธารณสุข เป็นผู้รักษาการตามกฎหมายร่วมกัน	6	8.82	5	9.80	3	8.11	1	2.27	15	7.50
7. กระทรวงเกษตรฯ และกระทรวงมหาดไทย เป็นผู้รักษาการตามกฎหมายร่วมกัน	-	-	1	1.96	-	-	-	-	1	0.50
8. กระทรวงสาธารณสุข และกระทรวง มหาดไทย เป็นผู้รักษาการตามกฎหมายร่วมกัน	-	-	3	5.88	-	-	3	6.82	6	3.00
9. กระทรวงเกษตรฯ กระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงมหาดไทย เป็นผู้รักษาการ ตามกฎหมายร่วมกัน	8	11.77	18	35.29	7	18.92	10	22.73	43 ³	21.50
รวม	68	100.0	51	100.0	37	100.0	44	100.0	200	100.0

หมายเหตุ
 1. ได้แก่ กระทรวงศึกษาธิการ 1 คน, สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด 1 คน, กระทรวงกลาโหม 3 คน,
 สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 1 คน, กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ 1 คน, วุฒิสมาชิก 1 คน,
 โรงพยาบาลศิริราช 5 คน หน่วยงานเอกชน 4 คน สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ 4 คน ทบวงมหาวิทยาลัย 13 คน
 และสถานเสาวภา 10 คน

ประวัติผู้วิจัย

นายอุทิศ สุภาพ เกิดวันที่ 27 มิถุนายน 2501 ที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้รับประกาศนียบัตรวิชาสัตวแพทย์ (Dip. in Veterinary Sciences) จากโรงเรียนสัตวแพทย์ กรมปศุสัตว์ ในปี พ.ศ.2523 ได้รับปริญญาตรีนิติศาสตรบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง ในปี พ.ศ.2525 ได้รับปริญญาตรีครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์ทั่วไป จากวิทยาลัยครูจันทระเกษม ในปี พ.ศ.2528 และสำเร็จการศึกษาเนติบัณฑิตไทย จากสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา ในปี พ.ศ.2528 และในปี พ.ศ.2531 เข้าศึกษาในหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขากฎหมายมหาชน คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ในปี พ.ศ.2523 เริ่มปฏิบัติงานในตำแหน่งสัตวแพทย์ ที่กองสัตว์รักษา กรมปศุสัตว์ รวมเวลา 6 ปี ต่อมาปฏิบัติงานในตำแหน่งนิติกร กรมปศุสัตว์ โดยทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายการปศุสัตว์ รวมเวลา 4 ปี และปัจจุบันรับราชการในสังกัดกองคดีอาญา กอง 3 สำนักงานอัยการสูงสุด